

12.2.2025 klo 17.00

Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedote

1.1.–31.12.2024

Kuntarahoitus

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2024

- Konsernin tammi–joulukuun liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* kasvoi 2,9 % (3,2 %) 181 miljoonaan euroon (176 miljoonaa euroa). Korkokate* oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin ollen 260 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa). Vertailukautta pienemmät kulut sekä muiden tuottojen kasvu paransivat liikevoittoa ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.
- Liikevoitto* oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat tilikaudella -16 miljoonaa euroa (-37 miljoonaa euroa). Muutokseen on vaikuttanut etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen sekä luottoriskien muutokset.
- Tilikauden kulut* olivat 81 miljoonaa euroa (82 miljoonaa euroa).
- Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) pysyi edelleen vahvalla tasolla, ja se oli joulukuun lopussa 12,3 % (12,0 %).
- Konsernin CET1-vakavaraisuus on erittäin vahva ja oli joulukuun lopussa 107,7 % (103,4 %). CET1-vakavaraisuus oli yli seitsemänkertainen verrattuna 15,0 %:n (13,9 %) kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus (laina- ja leasingrahoitus) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* oli joulukuun lopussa 35 787 miljoonaa euroa (32 948 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 8,6 % (7,5 %). Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus* kasvoi 17,1 % (0,0 %) tammi–joulukuussa 2024 ja oli yhteensä 5 056 miljoonaa euroa (4 319 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus* oli 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).
- Joulukuun lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristövaikutuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettun vihreän rahoituksen määrä* oli 6 817 miljoonaa euroa (4 795 miljoonaa euroa) sekä yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävän yhteiskunnallisen rahoituksen määrä* 2 536 miljoonaa euroa (2 234 miljoonaa euroa). Edellä mainitun rahoituksen yhteismäärä kasvoi 33,1 % (41,0 %) edellisvuoteen verrattuna. Sen osuus pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* kasvoi 4,8 %-yksikköä 26,1 %:iin (21,3 %).
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta* vuoden aikana oli 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä* oli joulukuun lopussa 46 737 miljoonaa euroa (43 320 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaisen varainhankinnan* osuus oli 43 328 miljoonaa euroa (39 332 miljoonaa euroa).

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2024

- Konsernin kokonaisliikviditeetti* on erittäin vahva, ja se oli tilikauden lopussa 11 912 miljoonaa euroa (11 633 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli joulukuun lopussa 341 % (409 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli 124 % (124 %).
- Kuntarahoitus arvioi alkuvuodesta 2024 tytäryhtiönsä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n (Inspira) tarjoamien konsultointipalveluiden tulevaisuutta sekä kehitysmahdollisuuksia ja lopetti kesällä 2024 Inspiran konsultointipalveluiden tarjoamisen.
- Kuntarahoituksen hallitus ehdottaa kevään 2025 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,86 euroa osakkeelta, yhteensä 72,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 osinkoa maksettiin 1,69 euroa osakkeelta, yhteensä 66,0 miljoonaa euroa.

- Näkymät vuodelle 2025: Kuntarahoitus-konserni arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai pienempi kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät vuodelle 2025*.

Tuloksen ja tilikauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkeikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 43-50. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin avainluvut

Konsernin avainluvut

	1-12/2024	1-12/2023	Muutos, %
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	181	176	2,9
Liikevoitto (milj. euroa)*	166	139	19,5
Korkokate (milj. euroa)*	260	259	0,3
Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus (milj. euroa)*	5 056	4 319	17,1
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	8 922	10 087	-11,6
Kulu-tuotosuhde, %*	27,7	32,2	-14,0**
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	7,2	6,6	9,3**
	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	35 173	32 022	9,8
Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä (milj. euroa)*	9 353	7 029	33,1
Taseen loppusumma (milj. euroa)	53 092	49 736	6,7
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
CET1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Tier 1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	12,3	12,0	2,5**
Henkilöstö	178	185	-3,8

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

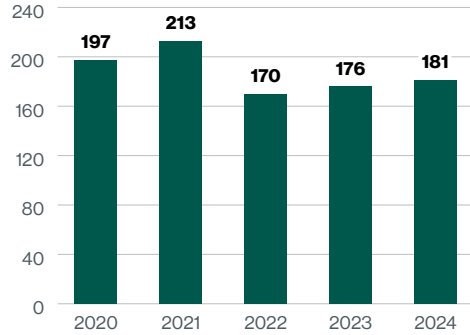
** Suhdeluvun muutos.

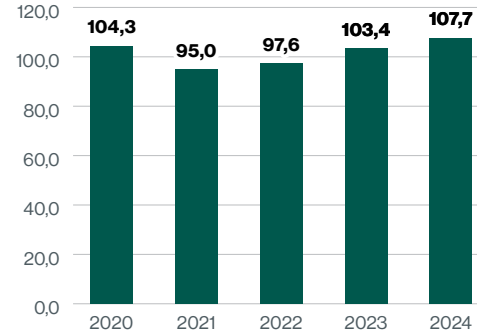
Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 43-50. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin avainluvut

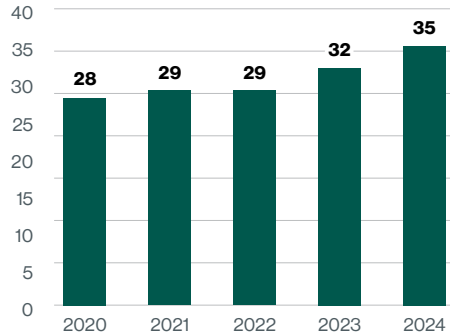
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*

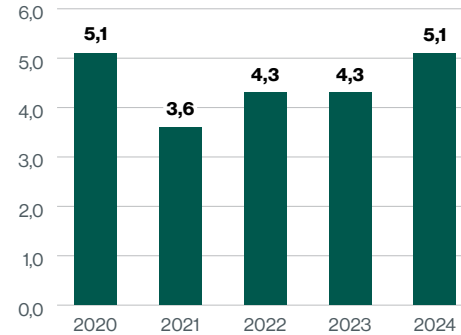
CET1-vakavaraisuus, %

Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus, mrd. euroa*

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 43-50. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Toimitusjohtajan katsaus

Kansainvälinen talouden ja politiikan toimintaympäristö oli vuonna 2024 monella tapaa murroksessa. Myllerryksen keskellä Suomen tilanne näyttää vakaalta ja turvatulta: yhteiskuntamme on rakentunut yhdessä kehitetyille, pitkäaikaisille ja koetelluille instituutioille ja toimintamalleille. Tämä vakaus turvaa myös Kuntarahoituksen hyvää toimintakykyä toimintaympäristön muutoksissa. On tärkeää, että suomalainen yhteiskunta toimii jatkossakin laajassa yhteistyössä ja yhteiskunnan rakenteita pitkäjänteisesti kehittäen. Joskus tämä edellyttää yhteiskunnassa lyhyellä aikajänteellä kipeitä päätöksiä.

Kuntarahoituksen rahoituksen kysyntä oli vuonna 2024 erityisen korkealla tasolla valtion tukeman asuntorakentamisen osalta. Jatkossa korkotukilainavaltuudet ovat kuitenkin supistumassa.

Asuntotuotantojärjestelmämme on menestystarina, josta on otettu mallia ja toivottavasti otetaan myös jatkossa muualla Euroopassa, kun asumisen kustannusten nousu on johtanut asunnottomuuden kasvuun. Suomalainen valtion tukema asuntotuotantojärjestelmä on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi vähentää asunnottomuutta ja alueiden segregatiota, lisätä kohtuuhintaista asuntotarjontaa kasvukeskuksissa, edistää kaupunkien asuntopoliittisia tavoitteita monipuolisen asuntorakenteen turvaamiseksi ja tarjota mahdollisuus

” Asuntotuotantojärjestelmästämmä on otettu mallia muualla Euroopassa ja toivottavasti otetaan myös jatkossa.

laadukkaaseen asumiseen myös opiskelijoille, ikääntyneille ja eri tavoin vammaisille ihmisille. Valtion tukema asuntotuotanto on etenkin parin viime vuoden ajan lisäksi ollut merkittävä Suomen rakennusalaan kannatellut tekijä, kun toimiala on varsinkin asuntorakentamisen osalta muuten ollut matalasuhteisessa.

Kun EU-tasolla etsitään ratkaisuja asunnottomuuden haasteisiin, pitäisi EU:n voimavarat kohdistaa niihin maihin, joissa olemassa olevat rakenteet eivät tue ja vauhdita riittävää asuntotuotantoa. Suomen toimivaa mallia ei pidä muuttaa, vaan asumisen tuotantotukia on syytä jatkaa nykymallin mukaisesti ja entisellä tasolla. Oikea-aikaisilla panostuksilla valtion tukemaan asuntotuotantoon voidaan myös tasapainottaa rakentamisen suhdanteita ja tukea työllisyyttä.

Toimivaksi todettua yhteistä varainhankintajärjestelmäämme voisi hyödyntää maassamme nykyistä laajemminkin. Kuntarahoituksen mahdollisuuksia rahoittaa hyvinvointialueita rajoitti vuonna 2024 Kuntien takauskeskuksen meille asettama 400 miljoonan euron vuosittainen pitkäaikaisen rahoituksen limiitti. Tämä vähentää hyvinvointialueiden rahoitustarjontaa ja kilpailua – ja nostaa muutenkin alijäämäisten hyvinvointialueiden rahoituskustannuksia. Limiitti ei olisi tarpeen, jos hyvinvointialueet liittyvät Kuntien takauskeskuksen jäseniksi tai valtio vastaa muulla tavoin niiden rahoitukseen tarvittavan varainhankinnan takaamisesta.

Toimitusjohtajan katsaus

Kulunut vuosi on tuonut Kuntarahoitukselle uusia merkkipaaluja kestävien investointien vauhdittamisessa. Lokakuussa laskimme liikkeeseen jo kymmenennen vihreän joukkovelkakirjalainan: sen kysyntä osoitti jälleen kerran vahvan asemamme rahoitusalan kansainvälisenä edelläkävijänä. Suurin osa myöntämästämme uudesta pitkäaikaisesta rahoituksesta oli kestävä rahoitusta, ja loppuvuonna testasimme ensimmäisten asiakkaiden kanssa myös uutta rahoitustuotetta, kestävä kehityksen lainaa. Tarjoamme sitä vuodesta 2025 lähtien kunnille, jotka tavoittelevat kasvihuonepäästöjensä vähentämistä ilmastolain tavoitteiden ja laatimansa ilmastosuunnitelman mukaisesti.

Kunnissa tehdään valtavasti ilmastotyötä, eikä Suomi saavuta ilmastotavoitteitaan ilman asiakkaidemme panosta ja esimerkkiä. Kuluneena vuonna jo merkittävä osalle kaikista rahoittamistamme hankkeista myönnettiin vihreää tai yhteiskunnallista rahoitusta osoituksena investointien vaikuttavuudesta ja kestävyyydestä.

Kuntarahoituksen toiminnan yhteiskunnallinen vaikutus ja työn merkityksellisyys on useimmille kuntarahoituslaisille tärkein syy tehdä tätä työtä. Kun maailma ympärillämme on isojen muutosten keskellä, on vakauden ja hyvinvoinnin tukeminen entistä tärkeämpää. Suomalaisesta yhteiskunnasta ja pitkäjänteisesti monien vuosikymmenien ajan kehitetystä järjestelmästä on syytä olla ylpeä. Kiitos sen ylläpitämisestä, kehittämisestä ja vahvistamisesta kuuluu asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme, mutta myös omalle henkilökunnallemme. Meillä on merkitystä.

Esa Kallio
toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

Sisältö

Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2024	9
Toimintaympäristö vuonna 2024	10
Konsernin tulosta koskevat tiedot	11
Konsernin tasetta koskevat tiedot	15
Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut	16
Varainhankinta ja likviditeetin hallinta	18
Kuntarahoituksen luottoluokitukset	20
Vakavaraisuus	21
Kuntarahoitus-konsernin strategia ja taloudelliset tavoitteet	28
Riskienhallinta	30
Hallinnointikäytäntö	34
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	36
Näkymät vuodelle 2025	37
Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä	39
Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024	40
Tunnusluvut	42

Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedotteen taulukko-osio	51
Konsernin tuloslaskelma	52
Konsernin laaja tuloslaskelma	53
Konsernin tase	54
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	56
Konsernin rahavirtalaskelma	58
Konsernin tilinpäätöstiedotteen liitetiedot	59

Kuntarahoitus-konsernin
tilinpäätöstiedote

1.1.–31.12.2024

Kuntarahoitus

Toimintaympäristö vuonna 2024

Vuosi 2024 alkoi maailmantaloudessa lupaavasti, kun korkohuippu näytti olleen ohitettu ja kasvuo-dotukset vahvistuivat. Kesäkauden jälkeen suhdannenäkymä kuitenkin uudelleen heikkeni, varsinkin Euroopassa. Talouden tunnelmia varjostivat geopolittiset kriisit Lähi-idässä ja Ukrainassa sekä Ranskan ja Saksan sisäpoliittinen pattitilanne. Donald Trumpin ja republikaanien voitto USA:n vaaleissa voimisti entisestään maailmantalouden epävarmuutta.

Suomessa alkuvuoden laajat työtaistelut heikensivät kasvuedellytyksiä. Haasteista huolimatta suhdannepohja kuitenkin ohitettiin jo vuoden 2023 jälkipuoliskolla, ja vuoden 2024 aikana bkt alkoi kasvaa. Heikon lähtötason vuoksi koko vuoden 2024 bkt-kasvu todennäköisesti jäi vielä lievästi negatiiviseksi. Työllisyys heikkeni odotettua enemmän ja työttömyysasteen trendiluku nousi vuoden lopulla jo 9 %:iin.

Muutaman poikkeuksellisen hyvän vuoden jälkeen kunta-talouden rahoitusaliijäämä selvästi kasvoi vuonna 2024, kun tilapäisten tuloerien vaikutukset poistuivat, toimintakulut nousivat ja investoinnit säilyivät korkealla tasolla. Käyttötalousmenojen voimakas kasvu painoi myös hyvinvointialueiden alijäämät merkittävästi arvioitua suuremmiksi. Yleis-hyödyllinen asuntotuotanto pysyi vuonna 2024 kasvussa, mutta kokonaisuutena rakennusalan lama edelleen jatkui.

Kasvuhuoltien ja inflaatio-odotusten selvän alenemisen vuoksi keskuspankit kiihdyttivät koronlaskuja vuoden jälkipuoliskolla. Euroopan keskuspankki alensi talletuskorkoa vuoden 2024 aikana yhteensä yhdellä prosenttiyksiköllä. Vuoden lopussa talletuskorko oli 3,0 %. Myös Yhdysvaltain keskuspankki Fed laski ohjauskorkoa syyskuusta alkaen yhdellä prosenttiyksiköllä päätyen 4,25–4,50 %:n tavoiteväliin.

Odotukset rahapolitiikan keventymisestä painoivat lyhyet markkinakorot selvään laskuun. 12 kuukauden euriborkorko laski vuoden aikana 3,51 %:sta 2,46 %:iin ja 3 kk euriborkorko 3,91 %:sta 2,71 %:iin. Euroalueen valtioiden pitkät lainakorot sen sijaan nousivat. Euroopan keskuspankin velkakirjaostojen väheneminen ja julkistalouksien suuret rahoitustarpeet nostivat valtioiden luottoriskilisiä vuoden 2024 jälkipuoliskolla. Saksan 10-vuotinen lainakorko oli vuoden lopussa 2,36 %, kun se vuoden alussa oli 2,02 %. Suomen valtion vastaava korko nousi vuoden aikana 2,56 %:sta 2,82 %:iin.

Donald Trumpin vaalivoiton myötä euro selvästi heikkeni Yhdysvaltain dollaria vastaan. Euron dollarikurssi oli vuoden 2024 lopussa 1,04, kun se vuoden alkaessa oli noin 1,11.

Luottoriskiliset kasvoivat merkittävästi euroalueen SSA-liikkeeseenlaskijoilla (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*),

joihin Kuntarahoituskin kuuluu. Riskilisien kasvun taustalla on pääomamarkkinoiden kysyntä–tarjonta-tasapainon muutos. Euroalueella julkistalouksien velanottotarpeet pysyivät korkeina, mutta samanaikaisesti Euroopan keskuspankin arvopapereiden osto-ohjelmien päätyminen vähentää velkakirjojen kysyntää.

Kuntarahoituksen asiakaskunnan keskuudessa rahoituksen kysyntä oli vilkasta vuonna 2024, ja konserni piti edelleen vahvan asemansa asiakaskuntansa merkittävimpanä rahoittajana. Kysyntää kasvattivat kuntasektorin korkealla tasolla pysyvä investointitarve ja poikkeuksellisen vahvojen vuosien jälkeen heikentynyt taloustilanne sekä valtion tukeman asuntotuotannon hyvä vire, joka osaltaan johtui valtion korkotukilainavaltuuksien lisäämisestä.

Hyvinvointialueille myönnettävää rahoitusta rajoitti edelleen Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti, joka rajasi Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän pitkäaikaisen rahoituksen 400 miljoonaan euroon vuonna 2024. Valtioneuvoston hyvinvointialueille myöntämät lainanottovaltuudet ja niihin pohjautuvat rahoitustarpeet olivat huomattavasti Kuntarahoitukselle myönnettyä limiittiä suuremmat.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulos Miljoonaa euroa	1-12/2024	1-12/2023	Muutos, %	7-12/2024	7-12/2023	Muutos, %
Korkokate	260	259	0,3	132	135	-2,4
Muut tuotot	2	0	>100	1	-1	>100
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	262	259	1,1	132	134	-1,4
Palkkiokulut	-17	-16	8,2	-9	-8	11,2
Henkilöstökulut	-21	-20	2,0	-10	-10	-4,3
Muihin hallintokuluihin liittyvät erät	-23	-20	12,4	-12	-11	12,0
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6	-7	-7,8	-3	-3	-14,3
Liiketoiminnan muut kulut	-14	-19	-27,0	-7	-7	-0,6
Kulut yhteensä	-81	-82	-1,9	-40	-39	3,0
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	0	-1	-72,9	-1	-1	-38,7
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176	2,9	92	95	-2,8
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-16	-37	-58,4	-31	-33	-3,6
Liikevoitto	166	139	19,5	61	62	-2,4
Tuloverot	-33	-28	17,3	-12	-12	-2,3
Kauden tulos	133	111	20,1	48	50	-2,4

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä. Yli 100 %:n muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui edelleen vahvana vuoden 2024 aikana. Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 2,9 % (3,2 %) 181 miljoonaan euroon (176 miljoonaa euroa). Tuloksen kasvu selittyi pääosin muiden tuottojen kasvulla ja kulujen supistumisella, sillä korkokate säilyi edellisen vuoden tasolla.

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olivat 262 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa) eli 1,1 % (6,5 %) vertailuvuotta suuremmat. Korkokate kasvoi 0,3 % (7,5 %) 260 miljoonaan euroon (259 miljoonaa euroa). Korkokatteen kehitykseen vaikutti positiivisesti liiketoimintavolyymien kasvu. Markkinatilanteesta johtunut varainhankinnan kallistuminen sekä korkokäyrän muoto hidastivat korkokatteen kasvua.

Muut tuotot olivat 2,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa). Muut tuotot koostuvat pääasiassa Kuntarahoituksen digitaalisten palveluiden laskutuksesta sekä alkuvuonna 2024 tytäryhtiö Inspiran liikevaihdosta. Edellisvuonna negatiiviset realisoituneet valuuttakurssimuutokset pienensivät muita tuottoja. Muiden tuottojen osuus konsernin tuotoista ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vähäinen eli 0,8 % (0,1 %).

Konsernin kulut olivat 81 miljoonaa euroa (82 miljoonaa euroa), eli 1,9 % (+12,4 %) pienemmät kuin edellisvuonna. Kulujen supistuminen johtui siitä, että vuodelta 2024 ei peritty luottolaitosten kriisiratkaisujärjestelmän vakausmaksua.

Palkkiokulut olivat 17 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa). Näistä kuluista 14 miljoonaa euroa (13 miljoonaa euroa) oli Kuntien takauskeskukselle maksettavaa takausprovisiota Kuntarahoituksen varainhankinnan takaamisesta.

Henkilöstö- ja hallintokulut kasvoivat 7,2 % (9,0 %) 44 miljoonaan euroon (41 miljoonaa euroa). Henkilöstökuluja oli 21 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 23 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa). Keskimääräinen henkilöstömäärä oli tilikaudella konsernissa 187 henkilöä (183 henkilöä). Muihin hallintokuluihin liittyvät erät kasvoivat 12,4 % (8,8 %). Muita hallintokuluja kasvattivat erityisesti tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannukset.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 6 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan muut kulut olivat 14 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Kulujen pienentymiseen vaikutti erityisesti kriisiratkaisujärjestelmään maksettava vakausmaksu, jota ei peritty vuonna 2024. Liiketoiminnan muut kulut ilman viranomaiskuluja kasvoivat 22,1 % (9,9 %) ja olivat 11 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa).

Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot olivat tuloksessa 0,3 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Erä koostuu odotettavissa olevista luottotappioista (*Expected Credit Losses, ECL*). Konserni päivitti tilikauden aikana konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytettyä mallia sekä tulevaisuuteen suuntautuvia makroskenaarioita. Konsernin johto on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja luottoriskiin, ja päätti purkaa odotettavissa olevien luottotappioiden lisävarauksen vuoden 2024 lopussa (lisävarauksen määrä oli vuoden 2023 lopussa 0,6 miljoonaa ja kesäkuun 2024 lopussa lisävarausta purettiin 0,4 miljoonaa euroa). Konkurssitodennäköisyyden mallin päivitys kasvatti odotettavissa olevia luottotappioita 0,9 miljoonaa euroa, sillä vaiheesta 1 vaiheeseen 2 siirtyneiden vastuiden määrä kasvoi. Suurin osa siirtyneistä vastuista oli aiemman lisävarauksen kohteena. Näin ollen johto katsoi, että perusteita kirjata ryhmäkohtainen lisävaraus ei enää ole.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena. Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä joulukuun lopussa oli 561 miljoonaa euroa (497 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli tilikauden lopussa 292 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa), ja ne olivat 0,8 % (0,4 %) asiakasvastuista. Konsernilla oli joulukuun 2024 lopussa 13 miljoonaa euroa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia saamisia, joiden osalta on käynnissä vakuuden realisointiprosessi tai joissa luotto on erääntynyt takaaajan maksettavaksi (vuoden 2023 lopussa tällaisia saamisia ei ollut). Asiakasrahoitukseen liittyvät saamiset ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai hyvinvointiyhtymiltä, tai niihin liittyä turvaava kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetakaus, ja näin ollen lopullista luottotappiota ei synny. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin. Konsernin 35-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksestaan.

Myös likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt alhaisella tasolla, ja salkussa olevien arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus on AA+ (AA+). Saamisten ja sitoumusten luottoriskeistä on esitetty lisätietoa tämän tilinpäätöstiedotteen liitteessä 11.

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset pienensivät konsernin liikevoittoa 16 miljoonaa euroa (vuonna 2023 pienensivät 37 miljoonaa euroa). Tammi–joulukuussa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset suojauslaskennassa olivat -12 miljoonaa euroa (-27 miljoonaa euroa) ja rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattu realisoitumaton nettotulos oli -4 miljoonaa euroa (-10 miljoonaa euroa).

Konsernin efektiivinen verokanta oli tilikaudella 19,9 % (20,2 %). Konsernin tuloslaskelmassa verot olivat 33 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos verojen jälkeen oli 133 miljoonaa euroa (111 miljoonaa euroa).

Konsernin oman pääoman tuotto-% (*Return on Equity, ROE*) oli koko tilikaudelta 7,2 % (6,6 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 7,9 % (8,4 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia 169 miljoonaa euroa (109 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävien muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos 137 miljoonaa euroa (75 miljoonaa

euroa). Suojauskustannuksen arvonmuutos (*Cost-of-Hedging*) oli 30 miljoonaa euroa (25 miljoonaa euroa). Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista oli 2 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat tilikaudella konsernin omaan pääomaan verojen jälkeen 122 miljoonaa euroa (57 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat verovaiikutukset huomioon ottaen 13 miljoonaa euroa (-3 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 58 miljoonaa euroa (45 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain, mikä aiheuttaa volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omiin varoihin. Yksittäisiin sopimuksiin liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten erääntyessä. Tilikauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen sekä luottoriskilisien muutokset.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus-konserni hallitsee korko-, valuuttakurssi- ja muita markkina- ja hintariskejä käyttämällä johdannaissopimuksia. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta yleisesti käytössä olevien arvostusmenetelmien vuoksi käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumenttien ja niitä suojaavien johdannaisten välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähtökohtaisesti aina eräpäivään asti. Johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä suojataan kattavasti vakuuskäytännöillä. Myöskään luottoriskilisien muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioina, koska konsernin likviditeettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin.

Emoyhtiön ja tytäryhtiö Inspiran tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli 260 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa), ja liikevoitto oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Inspiran, liikevaihto oli 0,4 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa) ja liiketulos oli -0,5 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa). Inspiran neuvonantotoiminta lakkautettiin keväällä 2024. Yhtiö tuottaa jatkossa osaa Kuntarahoituksen asiakkaille tarjottavista digitaalisista lisäarvopalveluista.

Kuntarahoitus-konsernin heinä–joulukuun tuloskehitys

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vuoden 2024 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla 92 miljoonaa euroa (7–12/2023: 95 miljoonaa euroa) eli lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Korkokate oli 132 miljoonaa euroa (7–12/2023: 135 miljoonaa euroa). Kulut olivat heinä–joulukuussa 40 miljoonaa euroa (7–12/2023: 39 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heikensivät liikevoittoa 31 miljoonaa euroa (vertailukaudella 7–12/2023 heikensivät 33 miljoonaa euroa). Heinä–joulukuun liikevoitto oli 61 miljoonaa euroa (7–12/2023: 62 miljoonaa euroa).

Verrattuna vuoden ensimmäiseen puoliskoon heinä–joulukuun liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 3,1 %. Korkokate kasvoi katsauskaudella 2,4 % alkuvuoteen verrattuna. Heinä–joulukuun kulut olivat 40 miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuussa kulut olivat 41 miljoonaa euroa. Heinä–joulukuun liikevoitto oli 61 miljoonaa euroa eli 42,4 % pienempi kuin tammi–kesäkuun liikevoitto. Vuoden jälkipuoliskolla realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus liikevoittoon oli -31 miljoonaa euroa, kun se vuoden alkupuoliskolla oli 16 miljoonaa euroa.

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tase Miljoonaa euroa	31.12.2024	Oikaistu* 31.12.2023	Muutos, %
Käteiset varat	0	0	-2,4
Saamiset luottolaitoksilta	8 567	9 193	-6,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 377	32 225	9,8
Saamistodistukset	5 879	5 170	13,7
Johdannaissopimukset	2 324	2 036	14,1
Muut varoihin sisältyvät erät	946	1112	-14,9
Varat yhteensä	53 092	49 736	6,7
Velat luottolaitoksille	884	216	>100
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 464	2 623	-6,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 534	40 873	9,0
Johdannaissopimukset	2 562	3 497	-26,7
Muut velkoihin sisältyvät erät	703	785	-10,5
Oma pääoma	1 945	1 744	11,6
Velat ja oma pääoma yhteensä	53 092	49 736	6,7

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä. Yli 100 %:n muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100.

Konsernin tase ylitti tilikaudella 50 miljardin euron tason ja oli joulukuun lopussa 53 092 miljoonaa euroa (49 736 miljoonaa euroa). Tase kasvoi vuoden 2023 lopusta 6,7 % (4,2 %). Kasvu taseen varoissa johtui pääosin lainakannan kasvusta saamisissa yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä kasvusta saamistodistuksissa. Velkaerissä suurin muutos näkyi uusissa velkojen liikkeeseenlaskuissa yleiseen liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa.

Oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 945 miljoonaa euroa (1 744 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvattivat tilikauden tulos 133 miljoonaa euroa (111 miljoonaa euroa) sekä oman luottoriskin rahaston, sijoitusten käyvän arvon rahaston ja suojauskustannusrahaston muutokset yhteensä 135 miljoonaa euroa (87 miljoonaa euroa). Konsernin omasta pääomasta on vähennetty tilikaudelta 2023 toukokuussa 2024 maksetut osingot 66 miljoonaa euroa (68 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

* Konserni on päivittänyt tasekaavaa niin, että aiemmin siirtosaamisissa ja maksetuissa ennakoissa (Muut varoihin sisältyvät erät) sekä siirtoveloissa ja saaduissa ennakoissa (Muut velkoihin sisältyvät erät) esitetyt rahoitusinstrumenttien saamatta tai maksamatta olevat korot on siirretty kyseisen rahoitusinstrumentin tase-erään. Vertailukauden tiedot on oikaistu.

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

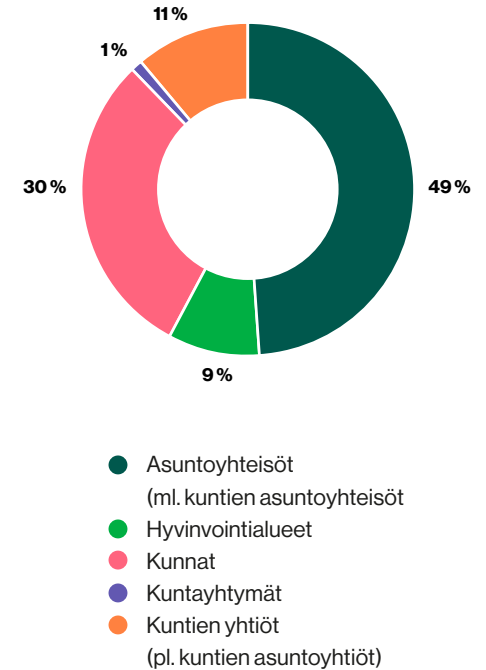
Kuntarahoitus-konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet, näiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet.

Pitkäaikaisen uuden rahoituksen määrä kasvoi 17,1 % (vertailuvuonna ei muutosta). Sen määrä vuonna 2024 oli 5 056 miljoonaa euroa (4 319 miljoonaa euroa), mistä 4 839 miljoonaa euroa oli lainoja (4 103 miljoonaa euroa) ja 217 miljoonaa euroa (216 miljoonaa euroa) leasingrahoitusta. Pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä oli vuoden lopussa 35 173 miljoonaa euroa (32 022 miljoonaa euroa), josta lainakanta oli 33 610 miljoonaa euroa (30 580 miljoonaa euroa) ja leasingkanta 1 563 miljoonaa euroa (1 442 miljoonaa euroa). Lainakannasta 49 % (48 %) on myönnetty asuntoyhteisöille, 42 % (42 %) kunnille, kuntien omistamille yrityksille sekä kuntayhtymille ja 9 % (10 %) hyvinvointialueille. Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli joulukuun lopussa 35 787 miljoonaa euroa (32 948 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 8,6 % (7,5 %). Rahamarkkinatodistuksina myönnetty lyhytaikainen asiakasrahoitus oli vuoden 2024 lopussa 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).

Vuonna 2024 Kuntarahoitus päätti keskittyä entistä tiiviimmin perustehtäväänsä eli kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen saatavuuden ja edullisuuden varmistamiseen kaikissa markkinaolosuhteissa. Perustehtävään keskittymisen myötä konserni päätti luopua talouden ja rahoituksen neuvonantopalveluita tarjonneen tytäryhtiö Inspiran toiminnasta. Liiketoiminnasta luopumiseksi neuvoteltu liiketoimintakauppa kuitenkin raukesi loppukeväästä 2024, minkä seurauksena Kuntarahoitus lakkautti Inspiran neuvonantopalveluiden tarjoamisen toukokuussa. Alkuvuoden aikana Inspira tuotti 0,4 miljoonan euron liikevaihdon.

Kuntarahoitus panosti tilikaudella edelleen asiakkaiden rahoitusprosessin tehokkuuden ja sujuvuuden kehittämiseen. Rahamarkkinatodistuksina myönnetyn lyhytaikaisen asiakasrahoituksen hakeminen on täysin digitaalista ja myös pitkäaikaisesta rahoituksesta suurin osa haetaan digitaalisesti asioimalla. Vuonna 2024 myös leasingtuotteiden tarjousprosessi digitalisoitui.

Lainakanta asiakkaittain 31.12.2024, %

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Rahoitus ohjaa kestäviin investointeihin

Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaiden kestävyttä edistäviin investointeihin vihreää ja yhteiskunnallista rahoitusta. Vuoden 2024 lopussa Kuntarahoitus pilotoi uutta kestävän kehityksen lainatuotetta, jota tarjotaan laajemmin asiakkaille vuodesta 2025 alkaen. Kestävän kehityksen lainaa myönnetään kunnille, jotka voivat ilmastosuunnitelmalla osoittaa sitoutumisensa toimenpiteisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi.

Kuntarahoitus on sitoutunut suunnitelmallisesti pienentämään erityisesti rahoittamiensa kohteiden hiilijalanjälkeä, tukemaan asiakkaita päästöjen vähentämisessä ja hallitsemaan toimintaansa liittyviä olennaisia ilmasto- ja ympäristöriskejä. Konsernin kestävyysohjelman tavoitteena on kasvattaa kestävän rahoituksen osuutta ja sitä kautta vähentää rahoitettujen kiinteistöjen päästöjä. Tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä vihreän rahoituksen osuus koko rahoitusportfoliosta on 25 % ja yhteiskunnallisen rahoituksen 8 %. Vuoden 2024 lopussa vihreän rahoituksen määrä oli 19,0 % (14,6 %) ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä 7,1 % (6,8 %) pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia. Kestävyysohjelman tavoitteen mukaan Kuntarahoituksen rahoittamiin kiinteistöihin kohdistuvien päästöjen intensiteetti on vuoteen 2035 mennessä korkeintaan 8 kgCO₂e/m². Vuoden 2023 tietoon perustuva portfolion päästöintensiteetti oli 10,8 kgCO₂e/m² (vuonna 2022: 12 kgCO₂e/m²).

Rahoitettujen vihreiden hankkeiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 576 (411), ja konsernin taseessa oleva vihreää rahoituksen määrä vuoden lopussa oli 6 817 miljoonaa euroa (4 795 miljoonaa euroa). Yhteiskunnallisen rahoituksen hankkeiden määrä oli 152 (123) ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä konsernin taseessa oli vuoden lopussa 2 536 miljoonaa euroa (2 234 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus-konserni julkistaa vuosittain verkkosivuillaan erilliset vaikutusraportit vihreästä ja yhteiskunnallisesta rahoituksesta. Vuonna 2024 Kuntarahoitus julkaisi myös ensimmäisen raporttinsa rahoitettujen hankkeiden ja sijoituskohteiden päästöistä. Raportti kattaa vuodet 2020–2022.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konserni hankkii luotonantoon tarvittavat varat pääosin kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja velkakirjaohjelmien alla. Varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla pyritään varmistamaan rahoituksen saatavuus markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankintaa hajautetaan aktiivisesti valuutoittain ja maturiteeteittain sekä maantieteellisesti eri sijoittajaryhmittäin.

Varainhankintastrategia on osoittautunut erityisen toimivaksi turvallisuus- ja talouspoliittisten epävarmuustekijöiden keskellä, jotka jatkuivat myös vuonna 2024 muun muassa Ukrainan sodan jatkumisen, Lähi-idän levottomuuksien laajenemisen ja Yhdysvaltain presidentinvaalituloksen myötä. Kuntarahoituksen pääsy pääomamarkkinoille säilyi vahvana, ja sen viitelainat menestyivät erittäin hyvin. Konserni järjesti vuoden aikana viisi viitelainaa, joista tammikuussa järjestetty 1,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin viisivuotinen viitelaina keräsi Kuntarahoitukselle ennätyksellisen 4,4 miljardin dollarin kysynnän.

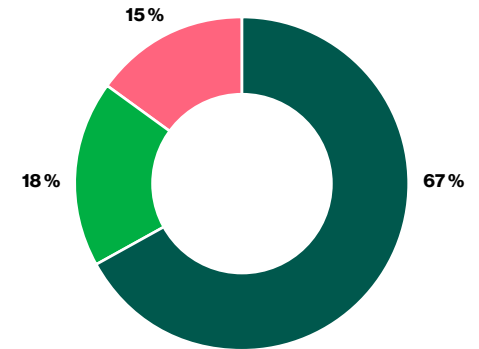
Sijoittajien kiinnostus vastuullisia sijoituskohteita kohtaan on jatkuvassa kasvussa, ja myös rahoitusalan sääntelykehitys

ohjaa markkinoita samaan suuntaan. Kuntarahoitus-konsernin tavoitteena on laskea liikkeeseen säännöllisesti uusi vihreä ja yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina. Vuosi 2024 oli Kuntarahoitukselle ennätysvuosi vihreiden joukkovelkakirjalainojen volyymilla mitaten, ja yhtiö laski ensimmäistä kertaa vuoden aikana liikkeeseen peräti kolme vihreää joukkovelkakirjalainaa. Näistä lokakuussa liikkeeseen laskettu yhden miljardin Yhdysvaltain dollarin vihreä joukkovelkakirjalaina oli lajissaan jo kymmenes. Helmikuussa konserni laski liikkeeseen yhteiskunnallisen joukkovelkakirjalainan, jonka arvo oli kaksi miljardia Norjan kruunua.

Luottoriskilisät kasvoivat merkittävästi euroalueen SSA-liikkeeseenlaskijoiden (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*) keskuudessa.

Tammi-joulukuussa 2024 pitkäaikaista varainhankintaa tehtiin 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa). Yhteensä pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyitä tehtiin vuoden aikana 70 (87) kaiken kaikkiaan 9 (12) eri valuutassa. Konserni suojaa varainhankintaan liittyviä markkinariskejä johdannaissopimuksilla.

Pitkäaikainen uusi varainhankinta
1–12/2024 varainhankintaluokittain

- Euro ja Yhdysvaltain dollarin määräiset viitelainat
- Velkakirjat muilta julkisilta markkinoilta
- Räätälöidyt järjestelyt

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Varainhankinnan kokonaismäärä joulukuun 2024 lopussa oli 46 737 miljoonaa euroa (43 320 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisia Kuntarahoituksen velkasitoumuksia (*Euro Commercial Paper, ECP*) oli vuoden lopussa 3 409 miljoonaa euroa (3 987 miljoonaa euroa). Koko varainhankinnan määrästä euromääräistä oli 50,5 % (54,0 %) ja valuuttamääräistä 49,5 % (46,0 %).

Kuntarahoituksen käytössä olevat velkaohjelmat

Medium Term Note (<i>MTN</i>) -ohjelma	50 000 milj. euroa
Euro Commercial paper (<i>ECP</i>) -ohjelma	10 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (<i>Kangaroo</i>)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäsenenä ovat kaikki Manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslukujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkaohjelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen

laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likviditeettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Kuntarahoitus-konsernin määrittelemä pitkän aikavälin riskinottohalukkuus edellyttää, että kokonaislikviditeetin määrän on riitettävä vastaamaan Kuntarahoituksen sitoumuksiin ilman uutta varainhankintaa vähintään 12 kuukauden ajan (*Survival Horizon*). Vuoden 2024 lopun kokonaislikviditeetti riittäisi vastaamaan Kuntarahoituksen kaikkiin velvoitteisiin ilman uutta varainhankintaa lähes 15 kuukauden ajan (16 kuukautta).

Markkinatilanteen yleisen epävarmuuden vuoksi konsernin sijoitusten suurin osuus oli keskuspankkitalletuksissa myös vuonna 2024. Vuoden lopussa kokonaislikviditeetti oli yhteensä 11 912 miljoonaa euroa (11 633 miljoonaa euroa). Tästä talletuksia keskuspankkiin oli 7 809 miljoonaa euroa (7 989 miljoonaa euroa) ja 4 016 miljoonaa euroa (3 570 miljoonaa euroa) sijoitettuna likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin. Arvopaperisijoitusten keskimääräinen

luottoluokitus oli AA+ (AA+), ja keskimääräinen maturiteetti oli 3,2 vuotta (2,9 vuotta). Tämän lisäksi rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin oli 88 miljoonaa euroa (74 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten korkoriski on suojattu koronvaihtosopimuksilla, joten korkojen muutokset eivät aiheuta tulosvaikutusta.

Kuntarahoitus-konsernin likviditeettisijoituksia ohjaa tavoite sijoitusten matalasta luottoriskistä, korkeasta likviditeetistä ja vastuullisuudesta. Konserni seuraa sijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä hyvää hallintoa kuvaavan ESG-luokituksen (*Environmental, Social and Governance*) avulla.

Vuoden 2024 lopussa konsernin arvopaperisijoitusten ESG-luokitus oli 7,70 (7,59), mikä ylittää vertailuindeksiin 7,51 (7,41). Suoria vastuullisia sijoituksia (*Socially Responsible Investment, SRI*) oli yhteensä 870 miljoonaa euroa (635 miljoonaa euroa), mikä oli 21,5 % (17,4 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan oli 14,9 % (14,0 %).

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

Luokituslaitos

Pitkäaikainen
varainhankinta

Näkymät

Lyhytaikainen
varainhankinta

Moody's Investors Service

Vakaat

P-1

Standard & Poor's

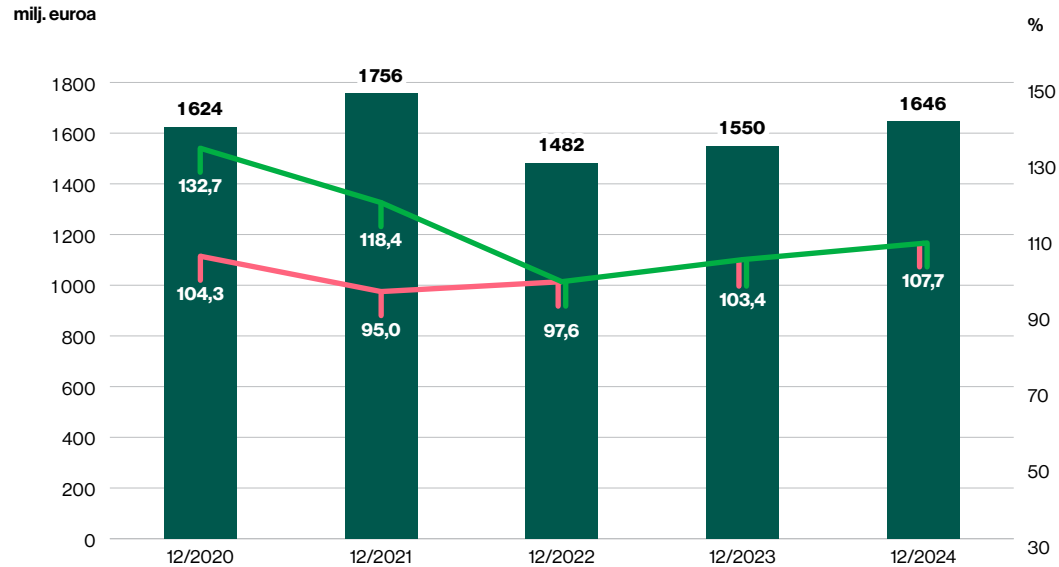
Vakaat

A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.
Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikaudella. Kuntarahoituksen
varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (milj. euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuus on erittäin vahva. CET1-vakavaraisuus oli 107,7 % (103,4 %), mikä vastaa myös Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuutta joulukuun 2024 ja 2023 lopussa, sillä konsernilla oli vain ydinpääomaa tilikauden ja vertailukauden lopussa. CET1-vakavaraisuus oli yli seitsemänkertainen verrattuna 15,0 %:n (13,9 %) kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.

Vakavaraisuus

Omat varat, konserni Miljoonaa euroa	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1873	1678
Vähennykset ydinpääomasta	-227	-128
Ydinpääoma (CET1)	1646	1550
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1)	1646	1550
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1646	1550

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli joulukuun 2024 lopussa 1 646 miljoonaa euroa (1 550 miljoonaa euroa). Konsernilla ei ollut tilikauden lopussa ensisijaiseen lisäpääomaan tai toissijaiseen pääomaan luettavia eriä, minkä johdosta ensisijainen pääoma sekä omat varat yhteensä olivat yhtä suuria kuin ydinpääoma eli 1 646 miljoonaa euroa (1 550 miljoonaa euroa).

Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto on voitu lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella. Omista varoista on vähennetty hallituksen ehdottama voitonjako tilikaudelta eli 72,7 miljoonaa euroa (66,0 miljoonaa euroa).

Vakavaraisuus

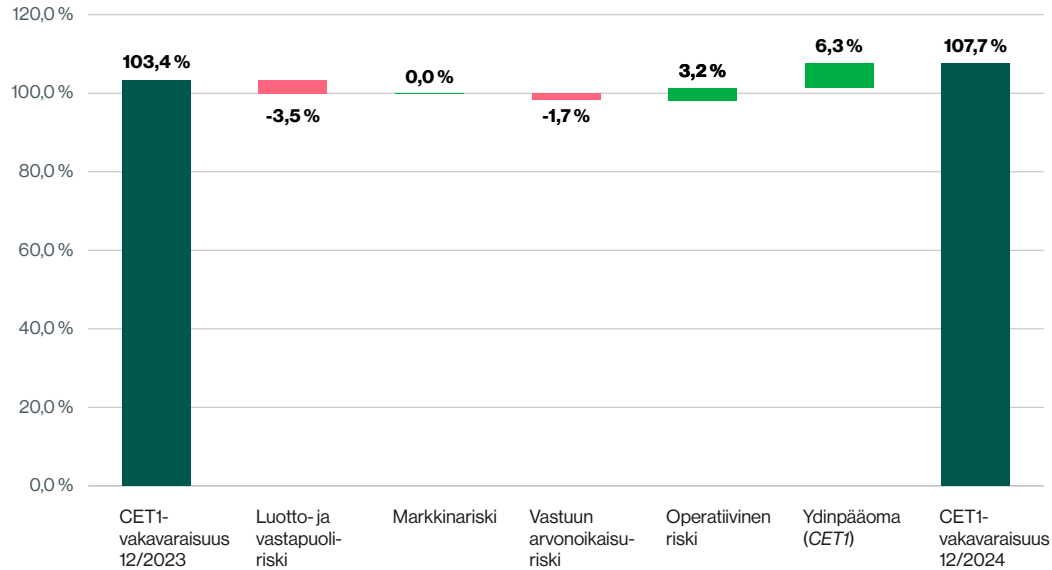
Omien varojen vähimmäisvaatimus, konserni (1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	50 021	625 265	45 826	572 829
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	0	0	0	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	260	3 255	430	5 372
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	455	5 686	441	5 507
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	0	0	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	0	0	0	0
Saamiset laitoksilta	31 771	397 134	29 511	368 890
Saamiset yrityksiltä	2 178	27 229	1 850	23 130
Kiinteistövakuudelliset saamiset	0	0	0	0
Maksukyvyttömyystilassa olevat	0	0	0	0
Katetut joukkolainat	12 402	155 020	10 630	132 874
Muut erät	2 955	36 941	2 964	37 056
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonoikaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	36 245	453 066	34 154	426 924
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	35 998	449 976	39 984	499 797
Yhteensä	122 265	1 528 307	119 964	1 499 550

Konsernin riskipainotetut saamiset kasvoivat 1,9 % vuoden 2023 lopusta ollen 1 528 miljoonaa euroa joulukuun 2024 lopussa (1 500 miljoonaa euroa).

Vastapuoliriskin pääomavaade on 3 719 tuhatta euroa (3 047 tuhatta euroa).

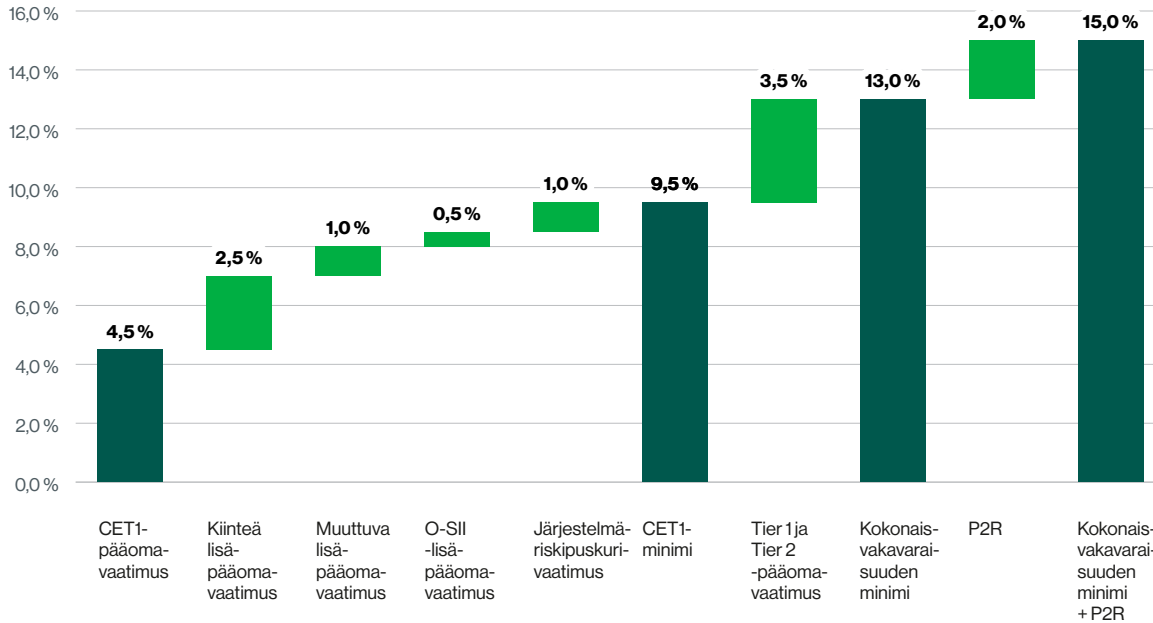
Vakavaraisuus

Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa, %

Kokonaisuudessaan luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotetut saamiset kasvoivat 52 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopusta 625 miljoonaan euroon (573 miljoonaa euroa). Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta tilikauden lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen 351 artiklan mukaisesti. Vastuun arvonolokaisu-riski kasvoi 453 miljoonaan euroon (427 miljoonaa euroa). Operatiivisen riskin vasta-arvo oli 450 miljoonaa euroa (500 miljoonaa euroa).

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (*Other Systemically Important Institution, O-SII*) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Kesäkuun 2024 lopussa Finanssivalvonta antoi vuosittaisen päätöksensä O-SII-lisäpääomavaatimuksesta ja piti vaatimuksen ennallaan 0,5 %-ssa.

Huhtikuun 2024 alusta tuli voimaan 1 %:n rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä ydinpääomalla katettava lisäpääomavaatimus eli ns. järjestelmäriskipuskurivaatimus (*Systemic Risk Buffer requirement, SyRB*). Kuntarahoitukselle asetettu lisäpääomavaatimus vastaa muille suomalaisille pankeille samassa yhteydessä asetettua vaatimusta.

Vakavaraisuus

Joulukuussa 2024 Finanssivalvonta päätti pitää muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ennallaan ja säilyttää sen perustasollaan 0 %:ssa. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 1,0 % (0,9 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 9,5 % (8,4 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 13,0 % (11,9 %).

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) Kuntarahoitus-konsernille 2,0 %:n lisäpääomavaatimuksen (*Pillar 2 Requirement, P2R*). SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (*Total SREP Capital Requirement, TSCR*) kuvaava suhde oli joulukuun 2024 lopussa 10,0 % (10,0 %).

Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 15,0 % (13,9 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Vähimmäisomavaraisuusaste, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 12,3 % (12,0 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen se voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtionriskillä olevat luottosaatavansa. Kunta-, hyvinvointialue- ja valtionriskillä olevien luottosaatavien määrä oli joulukuun lopussa 38 607 miljoonaa euroa (35 251 miljoonaa euroa) ja tämä vähennys huomioiden vähimmäisomavaraisuusvastuut olivat 13 340 miljoonaa euroa (12 877 miljoonaa euroa). Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %.

Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli joulukuun lopussa 340,5 % (409,1 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli joulukuun lopussa 123,7 % (124,1 %). Molempien vaatimusten vähimmäistaso on 100 %.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*) ja Suomen Rahoitusvakausvirasto (*RVV*). SRB ja RVV poistivat marraskuussa 2024 EU-tason lainsäädäntömuutoksen (*Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD*) ja sen myötä tehdyn kansallisen sääntelyn muutoksen perusteella Kuntarahoitusta koskeneen vaatimuksen sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*).

Muutos perustuu siihen, että sääntelyn mukaan MREL-vaadetta ei enää aseteta niille luottolaitoksille, joita koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia. Kuntarahoitus pystyi täyttämään ennen muutosta MREL-vaateen moninkertaisesti, eikä muutoksella siten ole merkittävää vaikutusta Kuntarahoitukselle.

Muutokset pankkisääntelyssä

Euroopan komissio julkisti lokakuun 2021 lopussa esityksensä lopullisten Basel III -pankkisääntelystandardien toimeenpanemisesta EU:ssa (ns. *CRR III*). Uudistus vaikuttaa pankkien vakavaraisuuslaskentaan, erityisesti luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin laskentaan, vastuun arvonokaisurisktiin, vähimmäisomavaraisuusasteen laskentaan sekä tuo uuden riskipainolattian (*output floor*). Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintamalli perustuu vain nollariskiluokituksen saavaan luotonantoon, eikä tähän ole tulossa muutoksia Basel III -paketin toimeenpanossa. Uudistus tulee kuitenkin vaikuttamaan Kuntarahoitus-konsernin laskentamenetelmiin ja raportointiin.

Konsernilla on käynnissä CRR III -sääntelyn muutosten toteutushanke. Tämä hetkisen arvion mukaan muutosten seurauksena johdannaisiin liittyvät vakavaraisuuslaskennan pääomavaateet tulevat kasvamaan, kuten myös operatiivisen riskin pääomavaatimus tulee kasvamaan. Näiden pääomavaateiden kasvun arvioidaan heikentävän Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuuden suhdelukuja noin 10 %-yksiköllä, mutta vakavaraisuus on edelleen erittäin vahvalla tasolla. Muutoin vaikutusten odotetaan olevan vähäisiä. Vaikutusten arviointiin liittyy kuitenkin vielä epävarmuutta sääntelymuutosten tulkinnan

vakiintumattomuuden vuoksi. Kuntarahoituksen vahvan vakavaraisuuden ansiosta vakavaraisuuden arvioidaan ylittävän sääntelyn voimaantulon jälkeenkin sääntelyn vähimmäisvaatimuksen moninkertaisesti. Sääntelyllä ei arvioida olevan vaikutuksia Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen.

Vastuullisuuteen liittyvät raportointivaatimukset kasvavat finanssialalla ja lisäävät Kuntarahoitus-konsernin lisäksi myös asiakkaiden vaatimuksia dokumentoida yhä tarkemmin toimintansa vaikutuksia. Kuntarahoitus-konsernilla on käynnissä valmistelut kestävyysraportoinnin tuottamiseen perustuen marraskuussa 2022 Euroopan parlamentin hyväksymään yritysten kestävä kehityksen raportointidirektiiviin (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*) ja sen perusteella annettuun kansalliseen sääntelyyn. Konserni on toteuttanut alkuvuonna 2024 kaksoisolennaisuusanalyysin sekä sääntelyn muutosten arvioinnin ja on käynnistänyt kestävyysraportoinnin toteutushankkeen syksyn 2024 aikana. CSRD:n implementointi kansalliseen lainsäädäntöön hyväksyttiin vuoden 2023 lopussa. Raportointivaatimus koskee Kuntarahoitus-konsernia vuodesta 2025 alkaen niin, että ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 tehdään alkuvuoden 2026 aikana.

Kuntarahoitus-konserni on jatkanut CRR-sääntelyn 499a artiklan mukaista ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien riskien raportoinnin toimeenpanoa osana Pilari III -raporttiaan. Alkuvuoden 2024 aikana konserni julkisti vaiheen 2 eli Green Asset Ratio (GAR) -tiedot ja kesällä 2024 rahoitetut scope 3 päästöt. Konserni on myös valmistautunut tilikauden aikana vaiheen 3 tietojen (*Banking Book Taxonomy Alignment Ratio, BTAR*) julkistamiseen vuoden 2024 lopusta.

Konserni on myös tilikaudella 2024 valmistautunut finanssialan digitaaliseen häiriönsietokyky -asetuksen (*Digital Operational Resilience Act, DORA*) soveltamiseen tammikuussa 2025. Hankkeessa on huomioitu asetuksen myötä tulevat muutokset tieto- ja viestintätekniikan sopimuksiin, tietojärjestelmien ylläpidon prosesseihin sekä tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvien riskien kokonaisvaltaiseen hallintaan niin Kuntarahoitus-konsernissa kuin järjestelmiin liittyvien yhteistyökumppanien kanssa. Asetus sisältää vaatimuksia, joilla pyritään parantamaan finanssialan kykyä sietää tietojärjestelmien vikoja ja häiriöitä.

Kuntarahoitus-konsernin strategia ja taloudelliset tavoitteet

Kuntarahoituksen strategia korostaa konsernin perustehtävää rajatun, julkista tehtävää hoitavan asiakaskuntansa rahoituksen saatavuuden ja edullisuuden varmistajana kaikissa markkinaolosuhteissa. Tämä perustehtävä edellyttää, että Kuntarahoituksen pääomien määrä ja laatu sekä maksuvalmius ylittävät aina tiukimmatkin viranomaisvaatimukset ja mahdollistavat siten normaalin liiketoiminnan harjoittamisen myös taloudellisesti vaikeina aikoina. Kuntarahoitus suhtautuu riskinottoon hyvin maltillisesti sekä ylläpitää vahvaa määrällistä ja laadullista riskinkantokykyä. Vuonna 2024 hallitus arvioi Kuntarahoituksen strategiaa eikä sen todettu tarvitsevan olennaisia muutoksia.

Erikoistuneen liiketoimintamallin vuoksi konsernin kaikkein tiukin sääntelyyn perustuva pääomavaade on useimmista luottolaitoksista poiketen vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*). Vähimmäisomavaraisuusaste on luottolaitossääntelyssä (*CRR*) määritelty, vakavaraisuustunnuslukuja täydentävä tunnusluku. Sen tavoitteena on estää luottolaitosten liiallinen velkaantuminen. Tunnusluku lasketaan vakavaraisuussäännösten mukaisen ensisijaisen pääoman sekä taseen varojen ja sääntelyssä tarkemmin kuvatulla tavalla määriteltyjen taseen ulkopuolisten erien suhteena. Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen ((EU) 2019/876) mukainen julkinen kehitysluottolaitos. Tämän vuoksi se voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. Vähennyksen jälkeen merkittävimmin Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteen tasoon vaikuttaa yhtiön maksuvalmiutta turvaavan likviditeettisalkun koko.

Kuntarahoituksen tavoitteena on, että konsernin ydinpääoman (*CET1*) määrä ylittää aina vähimmäisomavaraisuusasteen vähimmäistavoitteen, joka muodostuu sääntelyn vähimmäisvaatimuksen (3 %) sekä johdon asettamien pääomapuskurien (4 %) yhteismäärästä (7 %). Johdon asettamilla pääomapuskureilla konserni varautuu epäedullisesti pääoma-asemaan vaikuttaviin tapahtumiin ja muutoksiin, jotka voivat olla realisoituneita liiketoimintaan liittyviä riskejä tai pääoma-asemaa heikentäviä sääntelyn muutoksia. Liiketoimintariskeihin kohdistuva pääomavaade perustuu ankaraan stressitestiin. Merkittävä osa edellä mainituista liiketoimintariskeiden pääomavaateesta aiheutuu realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä.

Vähimmäispääomatavoitteen ylittävät pääomat kattavat likviditeetin määrän muutosten aiheuttamaa pääomavaateen heilahtelua sekä turvaavat liiketoiminnan jatkuvuutta ja osingonmaksukykyä. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on 7–10 %:n vähimmäisomavaraisuusaste, mikä osaltaan mahdollistaa perustehtävän toteuttamisen varmistavan likviditeetin ylläpidon kaikissa markkinaolosuhteissa. Joulukuun 2024 lopussa konsernin vähimmäisomavaraisuusaste ydinpääomalla laskettuna oli 12,3 %.

Koska Kuntarahoituksen tavoitteena vakavaraisuussääntelyn mukaisena julkisena kehitysluottolaitoksena ei ole yhtiön tuloksen maksimointi, konserni tavoittelee tulosta, joka turvaa pitkällä aikavälillä konsernin kyvyn perustehtävän toteuttamiseen. Konsernin tavoitteena on saavuttaa vähintään tulos, joka on riittävä kattamaan liiketoiminnan kasvun

Kuntarahoitus-konsernin strategia ja taloudelliset tavoitteet

aiheuttaman pääomavaateen kasvun sekä tyydyttämään omistajien pitkän aikavälin tuotto-odotuksen. Kuntarahoitus pyrkii pitkän aikavälin hinnoittelulla ja muilla toimenpiteillä mahdollisimman suureen asiakashyötyyn huomioiden samalla myös toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja omistajien tuotto-odotukset.

Kuntarahoituksen perusliiketoiminnan euromääräinen liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia on ollut viimeisten vuosien aikana suhteellisen vakaa eli noin 170–210 miljoonaa euroa. Suhteutettuna perusliiketoiminnan eli asiakasrahoituksen volyyymiin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia on kuitenkin laskenut selvästi. Vuodesta 2018 vuoteen 2023 asiakasrahoituksen volyyymiin suhteutettu kannattavuus on laskenut 0,83 %:sta 0,53 %:iin. Tilikaudella vertailukelpoinen suhdeluku laski edelleen ja oli 0,50 %. Kuntarahoituksen lähivuosien tavoitteena on ylläpitää edelleen konsernin jatkuvuuden varmistamisen edellyttämää euromääräistä vähimmäistulostasoa.

Kuntarahoitus pyrkii parantamaan jatkuvasti toimintansa tehokkuutta ja tuottamaan näin kasvavaa lisäarvoa asiakkaille ja omistajille. Kuntarahoituksen pitkän aikavälin tavoitteena on, että konsernin niiden kulujen ja kehitysinvestointien määrän, joihin konsernilla on vaikutusmahdollisuuksia, suhde asiakasliiketoimintaan alenee trendinomaisesti.

Yhtiökokouksen maaliskuussa 2023 hyväksymän osinkopolitiikan mukaan vahvan pääoma-aseman mahdollistamana Kuntarahoituksen tavoitteena on maksaa osinkoa 30–60 % konsernin tilikauden tuloksesta. Osingonjako ei saa kuitenkaan vaarantaa Kuntarahoituksen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta eikä kykyä selvitä sitoumuksistaan. Voitonjakoesitystä valmisteltaessa ja itse voitonjakopäätöstä tehtäessä otetaan lisäksi kattavasti huomioon konsernin pääoma-asemaan vaikuttavia tekijöitä, kuten:

- toimintaympäristöön ja sääntelyyn liittyvät epävarmuudet ja muutokset
- arviot konsernin taloudellisesta tilanteesta tulevaisuudessa
- konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius
- riskiasemassa tapahtuneet muutokset
- omiin varoihin vaikuttaneet realisoitumattomat käyvän arvon muutokset
- arviot likviditeetin määrän kehityksestä
- valvojen ja luottoluokittajien näkemykset
- mahdollisten AT1-lainojen tulokseen kirjaamattomat korot.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on konsernin kokonaisriskiaseman pitäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen luottoluokitus säilyy parhaana mahdollisena suhteessa Suomen valtion luottoluokitukseen.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkeen liiketoimintaan liittyvät olennaisesti myös strategiset riskit, ESG-riskit, kuten ilmasto- ja ympäristöriskit, sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riskit.

Konsernin riskiasema

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2024 aikana, ja konserni on pysynyt hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Geopoliittisten jännitteiden jatkuminen ja markkinoiden ailahtelu eivät vaikuttaneet Kuntarahoitus-konsernin toimintakykyyn tilikaudella. Vuonna 2024 tilanne pääomamarkkinoilla oli vakaa, mutta varainhankintakustannukset kasvoivat luottoriskipreemioiden pysytellessä ennakko-odotuksia korkeammalla tasolla. Konsernin varainhankinta on toiminut tilikauden aikana normaalisti. Epävarmuuden vuoksi konserni on kuitenkin edelleen ylläpitänyt vahvaa likviditeettipuskuria. Geopoliittiset epävakaudet vaikuttavat Kuntarahoitus-konsernin riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta. Ulkoisten olosuhteiden muutoksista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena.

Konserni osallistui katsauskauden aikana joulukuussa 2023 käynnistyneeseen Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ilmastoriskeihin liittyvään stressitestiharjoitukseen (*Fit-for-55*), jonka tavoitteena oli arvioida ilmastoriskien resilienssiä finanssisektorilla sekä saada näkemyksiä rahoitusjärjestelmän kyvystä tukea siirtymistä vähähiilisempään talouteen stressitilanteessa. Kuntarahoitus-konserni osallistui myös EKP:n järjestämään kyberriskistressitestiin, jossa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana arvioitiin miten EKP:n suorassa valvonnassa olevat pankit vastaavat ja toipuvat kyberiskusta.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi siitä syntyvät luottoriskit ovat vähäisiä. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen.

Riskienhallinta

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan Kuntarahoitus-konsernille ei synny sääntelyn tarkoittamaa asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot olivat tuloksessa 0,3 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Erä koostuu odotettavissa olevista luottotappioista. Myönnettyjen lainanhoitajoustojen määrä joulukuun 2024 lopussa oli 561 miljoonaa euroa (497 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli tilikauden lopussa 292 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien tai hyvinvointialueiden omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä valtion täytetakausta, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,8 % asiakasvastuista (0,4 %).

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni suojaautuu markkinariskeiltä johdannaissopimuksilla, ja niitä voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa. Konserni ei harjoita trading-toimintaa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa lyhyiden viitekorkojen korkosidonnaisuuksien eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Lisäksi konsernilla on mahdollisuus jättää suojaamatta osa kiinteäkorkoisista tai pitkiin viitekorkoihin sidotuista sijoitus- tai lainavastuista (*ns. strateginen mismatch -portfolio*) tuloksen vakauttamiseksi korkoriskistrategiaa toteutettaessa. Johdannaisia ei käytetä strategisessa mismatch -portfoliossa.

Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kymmentä eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Yhden vuoden tuloriski oli joulukuun lopussa -44 miljoonaa euroa, jolloin epäedullisin skenaario oli lyhytaikaisten korkojen shokki ylös (vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli lyhytaikaisten korkojen shokki ylös, -18 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri

skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario joulukuun lopussa oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, jolloin korkoherkkyys oli -120 miljoonaa euroa (vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, -93 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioneja. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen valuuttamääräisen vakuushallinnan (*USD*) seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla.

Riskienhallinta

Konserni on myös tunnistanut arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tulosvolatiliteettia. Realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen ja luottoriskilisien muutokset sekä pankkisektorin haasteet. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana huolimatta markkinamuutoksista.

Kuntarahoitus hallitsee jälleenrahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettiero. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyysden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku (*Survival Horizon*) oli joulukuun lopussa lähes 15 kuukautta (16 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä.

LCR-sääntelyssä määritellyt korkealaatuiset likvidit varat (*High Quality Liquid Assets, HQLA*) on esitetty seuraavassa taulukossa.

Likvidit varat, HQLA Miljoonaa euroa	31.12.2024	%-osuus	31.12.2023	%-osuus
Taso 1	10 413	77 %	10 139	77 %
Taso 2a	1 040	8 %	1 043	8 %
Taso N*	2 133	16 %	1 909	15 %
Yhteensä	13 586	100 %	13 090	100 %

* Sisältää rahamarkkinatodistuksina myönnettyä lyhytaikaista asiakasrahoitusta 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).

Riskienhallinta

Maksuvalmiusvaatimus oli tilikauden lopussa 340,5 % (409,1 %). Pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta seurataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella, ja se oli joulukuun lopussa 123,7 % (124,1 %). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden aikana ja tammi–joulukuussa 2024 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2024 aikana.

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin (*ESG-riskit*). Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden aikana.

Konsernin arvion mukaan altistuminen ilmasto- ja ympäristöriskeille on alhaisella tasolla. Kuntarahoituksen liiketoimintamallin mukaisesti asiakkasatavat ovat suomalaisilta kunta- ja hyvinvointialuesektoreilta tai Suomen valtiolta riskinsiirron jälkeen (*valtion täytetaka*). Kuntarahoitus-konserni tunnistaa, että sen asiakkaat voivat altistua sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamille fyysisille riskeille että ilmastonmuutoksen hillintään

liittyville siirtymäriskeille. Myös Kuntarahoitus-konserni voi asiakkaidensa kautta altistua näille riskeille. Tunnistetut riskit liittyvät rahoituksen vakuutena oleviin kiinteistövakuuksiin, joista ei kuitenkaan odoteta lopullisia luottotappiota ilmasto- tai ympäristöriskitapahtumien toteutuessa johtuen takausjärjestelyistä. Kuntarahoitus-konsernin sijoitusvastapuolet ovat valtioita, keskuspankkeja, SSA-sektorin (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*) toimijoita sekä luottolaitoksia, ja konsernin arvion mukaan näihin toimijoihin kohdistuvien ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille on vähäinen, sillä Kuntarahoitus sijoittaa vain matalan riskin toimijoihin. Sama koskee myös konsernin johdannaisvastapuolia.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Vaikka konserni arvioi siihen kohdistuvat ilmasto- ja ympäristöriskit alhaisiksi, tunnistaa se, että ilmastonmuutoksen edetessä siihen liittyvät riskit lisääntyvät ja epävarmuus kohoaa. Kuntarahoitus-konserni arvioikin sen altistumista ilmasto- ja ympäristöriskeille vähintään vuosittain.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia tai hallintotapaan liittyviä riskejä. Altistuminen yhteiskunnallisille riskeille on matalalla tasolla, sillä perusliiketoiminnassa ei ole tunnistettu materiaalista riskiä työlainsäädännön noudattamatta jättämisestä, ihmisoikeuksista tai muista vastaavista sosiaalisen oikeuden osa-alueista. Kuntarahoitus-konserni seuraa asiakkaidensa ja sijoitusvastapuoliensa hallinnon toimintaa ESG-pisteytysmallin kautta, joka arvioi muun muassa hallinnon osalta asiakkaan tai vastapuolen raportoituja hallintojärjestelyitä sekä muita ESG-tekijöitä. Konserni seuraa lisäksi palveluntarjoajiensa toimintaa ja asettaa myös yhteistyölle Kuntarahoituksen kanssa vaatimuksia vastuullisuudesta.

Tilikauden 2024 aikana on jatkettu erityisesti kehittämistä ESG-riskienhallinnan kyvykkyysiin liittyen sekä valmistauduttu uusiin julkistamisvaatimuksiin, jotka tulivat voimaan vuoden 2024 aikana.

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoinnasta annetun lain vaatimuksia ja viranomaisohjeita hallinnon järjestämisestä. Hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla. Verkkosivuilla on kuvattu myös, miten Kuntarahoitus noudattaa pörssiyhtiöitä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koodi koskee suomalaisia pörssiyhtiöitä eli niitä yhtiöitä, joiden osakkeet ovat listattuina Helsingin pörssissä. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan.

Tilikauden aikana Kuntarahoituksen osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään vuoden 2023 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman valtuutuksen mukaisesti. Arvo-osuusjärjestelmään siirtyminen modernisoi osakerekisterin ylläpitoa ja pienentää siihen liittyviä operatiivisia riskejä.

Kuntarahoitus-konsernin hallinnointikäytännöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden aikana.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus, yhtiö) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (yhtiön nimenmuutos Kuntarahoituksen digitaaliset palvelut Oy:ksi rekisteröitiin alkuvuonna 2025). Kuntarahoitus omistaa Inspiran täysimääräisesti eikä tilikauden aikana konserni- tai omistusrakenteessa ole tapahtunut muutoksia.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.5.2024. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2023 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 1,69 euroa osakkeelta, yhteensä 66,0 miljoonaa euroa. Yhtiön taseen 31.12.2023 mukaan voitonjakokelpoiset varat olivat 365,6 miljoonaa euroa.

Varsinainen yhtiökokous päätti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudella 2024–2025 hallituksen jäsenten lukumäärä on kahdeksan sekä nimitti hallituksen jäsenet toimikaudelle 2024–2025 (vuoden 2024 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti). Yhtiökokous vahvisti

myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin hallituksen ehdotuksen ja suostumuksensa mukaisesti tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jukka Paunonen. Varsinaiseen yhtiökokoukseen 2024 saakka tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab (KPMG), päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja. KPMG:tä ei voitu valita enää toimikaudelle 2024–2025 tilintarkastusta koskevien lainsäädännön rotaatiovaatimusten vuoksi.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ovat luettavissa Kuntarahoituksen verkkosivuilla olevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Hallitus

Omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen 17.5.2024 järjestetylle yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkoi vuoden 2024 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallinnointikäytäntö

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Maaria Eriksson, Markku Koponen, Kari Laukkanen, Tuomo Mäkinen, Denis Strandell, Elina Stråhlman, Leena Vainiomäki ja Arto Vuojolainen. Kuntarahoituksen hallitus valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta puheenjohtajaksi Kari Laukkasen ja varapuheenjohtajaksi Maaria Erikssonin.

Vuoden 2023 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2024 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Kari Laukkanen (puheenjohtaja), Maaria Eriksson (varapuheenjohtaja), Markku Koponen, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki ja Arto Vuojolainen. Minna Smedsten ei ollut enää käytettävissä hallitukseen toukokuussa 2024 alkaneelle kaudelle.

Kuntarahoituksella on sääntelyn edellyttämät, hallituksen perustamat tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat, jotka toimivat hallitusta avustavina ja valmistelevina toimieliminä. Tarkastusvaliokuntaan hallitus valitsi Markku Koposen puheenjohtajaksi sekä Tuomo Mäkisen, Denis Strandellin ja Elina Stråhlmanin jäseniksi. Riskivaliokuntaan hallitus valitsi Leena Vainiomäen puheenjohtajaksi sekä Maaria Erikssonin, Kari Laukkasen ja Arto Vuojolaisen jäseniksi. Palkitsemisvaliokuntaan hallitus valitsi Kari Laukkasen puheenjohtajaksi sekä Leena Vainiomäen ja Maaria Erikssonin jäseniksi.

Hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2024 lopussa 178 henkilöä (185). Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Joakim Holmström, Harri Luhtala, Minna Piitulainen ja Juha Volotinen.

Palkat ja palkitseminen

Kuntarahoitus-konsernin johdon ja henkilöstön palkkiot muodostuvat kiinteästä palkkiosta (peruspalkka ja luontoisedut) ja muuttuvasta palkitsemisesta palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaan. Palkitsemisjärjestelmän periaatteet vahvistaa emoyhtiön hallitus, ja ne arvioidaan vuosittain. Palkitsemisjärjestelmiin ja palkkioihin liittyvässä työssä hallitusta avustaa hallituksen palkitsemisvaliokunta. Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 17 miljoonaa euroa (17 miljoonaa euroa).

Sisäinen tarkastus

Kuntarahoitus-konsernin sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa konsernin taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että Kuntarahoitus-konsernilla on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt toimintatavat sekä tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Näkymät vuodelle 2025

Euroopan taloudessa uusi vuosi käynnistyy toivottua heikommista lähtökohdista. Suhdanneodotukset ovat vaisut ja globaaliin toimintaympäristöön liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Donald Trumpin presidenttihalinnolta odotetaan protektionistista kauppapolitiikkaa, mikä voi pahimmillaan oleellisesti hidastaa euroalueen elpymistä. Toisaalta, jos USA:n tuontitullit kohdistuvat keskimääräistä kevyemmin Eurooppaan ja euron heikkeneminen jatkuu, euroalueen yrityksille voi avautua myös mahdollisuuksia kasvattaa markkinaosuuksia Yhdysvalloissa. Euroopalle negatiivisia talousvaikutuksia voi kuitenkin koitua myös siitä, että tuottavuuden parantamiseen tarvittavia pääomia joudutaan enenevässä määrin käyttämään puolustuksen ja huoltovarmuuden vahvistamiseen. Euroalueen talouden epävarmuustekijöitä lisää myös Ranskan ja Saksan sisäpoliittinen hajaannus.

Kasvaneen taloudellisen epävarmuuden vastapainoksi Euroopan keskuspankin odotetaan jatkavan ripeitä koronlaskuja myös vuonna 2025. Lyhyiden markkinakorkojen ennakoidaan alenevan kahden prosentin tuntumaan vuoden puoliväliin mennessä.

Korkotason selvä aleneminen on vuonna 2025 merkittävin Suomen taloutta tukeva tekijä. Vaikka suhdannekäänteen yleisvire on vielä melko vaimea, kysyntätekijöiden suhteellisen samanaikainen elpyminen voi nostaa vuositason bkt-kasvun yllättävän hyviin lukemiin. Makrotalouden ennuste-epävarmuus on kuitenkin yhä suurta. Suomen kahteen tärkeimpään vientimarkkinaan, Yhdysvaltoihin ja Saksaan, liittyy huomattavia riskejä ja työllisyyden odotettua voimakkaampi heikkeneminen varjostaa kotimarkkinoiden toipumista. Vuonna 2024 nousseiden luottoriskilisten arvioidaan kasvattavan varainhankinnan kustannusta ja siten heikentävän konsernin korkokatetta vuonna 2025.

Kunnilla on käynnissä merkittäviä sopeutusohjelmia. Tästä huolimatta rahoitusaliijäämän arvioidaan edelleen kasvavan vuonna 2025. Kuntataloutta rasittavat sote-siirtojen täsmäytyksen aiheuttamat valtionosuusleikkaukset, nettoinvestointien kasvu, hyvinvointialueilta käyttämättömiksi jäävät sotekiinteistöt ylläpito-, muunto- ja purkukustannuksineen sekä TE-uudistuksen todellisiin kustannuksiin liittyvä epävarmuus. Heikentynyt työllisyysnäkökulma on puolestaan verokertymien kannalta varteenotettava riski.

Näkymät vuodelle 2025

Vaparaahoitteinen asuntorakentaminen kääntyy vuonna 2025 kasvuun, mutta volyyymi on yhä kaukana normaalitasosta. Asuntokauppa vähitellen vilkastuu ja myös asuntohintojen odotetaan nousevan maltillisesti 2025 alkaen. Valtion tukemassa rakentamisessa asuntoaloitukset sen sijaan vähenevät korkotukilainavaltuuksien supistumisen vuoksi. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran toiminnot itsenäisenä virastona ovat päättymässä ja ne siirretään osaksi ympäristöministeriötä maaliskuussa 2025. Linjaus liittyy valtion tukeman asuntotuotannon hallinnoinnin kehittämiseen, eikä tarkoita, että valtion tukema asuntotuotanto olisi lakkaamassa. Kuntarahoitus arvioi, ettei uudistuksella ole välittömiä vaikutuksia yhtiön liiketoimintaan. Kuntarahoituksen liiketoiminnan kannalta valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvä korkotukilainoitus jatkuu edelleen, ja siihen liittyviä prosesseja hallinnoidaan tulevaisuudessa ympäristöministeriössä. Kuntarahoitus seuraa tiiviisti uudistuksen käytännön vaikutuksia, koska hallinnoivan viranomaisen muuttuminen voi tarkoittaa joidenkin yhtiön prosessien uudistamista.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen Kuntarahoitus-konserni arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai pienempi kuin vuonna 2024. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 373 miljoonaa euroa, josta tilikauden voitto on 74 miljoonaa euroa.

Yhtiökokouksen maaliskuussa 2023 vahvistaman osinkopolitiikan mukaan Kuntarahoituksen tavoitteena on maksaa osinkoina 30–60 % konsernin tilikauden tuloksesta. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2024 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,86 euroa osakkeelta, yhteensä 72,7 miljoonaa euroa, mikä vastaa 54,8 % konsernin tilikauden tuloksesta. Tilikaudelta 2023 osinkoja maksettiin 66,0 miljoonaa euroa.

Kuntarahoituksen tilikauden tulos oli vahva. Hallitus pitää perusteltuna ehdotuksen mukaisen osingon jakamista. Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaaranna pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta tai ole ristiriidassa Kuntarahoitusta velvoittavan lainsäädännön kanssa.

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 25.3.2025. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on merkittynä yhtiön osakasluetteloon 27.3.2025. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan aikaisintaan 3.4.2025.

Helsingissä 12.2.2025
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Harri Luhtala, puh. 050 592 9454

Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024

Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024

	1-12/2024	1-12/2023	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihto (milj. euroa)*	2 239	1 862	759	535	532
Korkokate (milj. euroa)*	260	259	241	280	254
%-osuus liikevaihdosta	11,6	13,9	31,8	52,4	47,7
Liikevoitto (milj. euroa)*	166	139	215	240	194
%-osuus liikevaihdosta	7,4	7,4	28,3	44,8	36,5
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset (milj. euroa)*	-16	-37	45	27	-3
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	181	176	170	213	197
Kulu–tuottosuhde, %*	27,7	32,2	23,9	21,7	21,5
Kulu–tuottosuhde ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	26,0	27,3	28,4	23,8	21,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	7,2	6,6	9,9	10,7	9,4
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	7,9	8,4	7,8	9,6	9,6
Koko pääoman tuotto (ROA), %*	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus (milj. euroa)*	5 056	4 319	4 317	3 594	5 081
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	8 922	10 087	8 827	9 395	10 966

Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	35 173	32 022	29 144	29 214	28 022
Vihreän rahoituksen määrä (milj. euroa)*	6 817	4 795	3 251	2 328	1 786
Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä (milj. euroa)*	2 536	2 234	1 734	1 161	589
Varainhankinnan kokonaismäärä (milj. euroa)*	46 737	43 320	40 210	40 712	38 139
Oma pääoma (milj. euroa)	1 945	1 744	1 614	1 862	1 705
Taseen loppusumma (milj. euroa)	53 092	49 736	47 736	46 360	44 042
Kokonaislikviditeetti (milj. euroa)*	11 912	11 633	11 505	12 222	10 089
Maksuvalmiusvaatimus (<i>LCR</i>), %	340,5	409,1	256,7	334,9	264,4
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (<i>NSFR</i>), %	123,7	124,1	120,3	123,6	116,4
Omavaraisuusaste, %*	3,7	3,5	3,4	4,0	3,9
Ydinpääoma (<i>CET1</i>) (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 408	1 277
Ensisijainen pääoma (<i>Tier 1</i>) (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 756	1 624
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 756	1 624
CET1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	95,0	104,3
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	118,4	132,7
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	118,4	132,7
Vähimmäisomavaraisuusaste (<i>leverage ratio</i>), %**	12,3	12,0	11,6	12,8	3,9
Henkilöstö	178	185	175	164	165

* *Vaihtoehtoinen tunnusluku.*

** *Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos, ja näin ollen voi vähentää laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtionriskillä olevat luottosaatavansa. CRR II -asetus astui voimaan kesäkuussa 2021.*

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivuilla 42-50. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan eri kausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavoja on päivitetty huomioimaan konsernin tilikaudella 2024 tehdyt muutokset tuloslaskelma- ja tasekaavaan. Konserni päivitti korkotuottojen ja vastaavien tuottojen sen korkokulujen ja vastaavien kulujen esittämistapaa. Lisäksi konserni päivitti tasekaavaa niin, että aiemmin siirtosaamisissa ja maksetuissa ennakoissa sekä siirtovelloissa ja saaduissa ennakoissa esitetyt rahoitusinstrumenttien saamatta tai maksamatta olevat korot on siirretty kyseisen rahoitusinstrumentin tase-erään. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Lisätietoa tästä muutoksesta on tilinpäätöstiedotteen liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1-12/2024	1-12/2023
Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan Muut korkotuotot Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan Muut korkokulut	1933 319 -1 420 -572	1583 317 -1 098 -541
		Korkokate	260	259
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin mukaisesti osa konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettia. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia. Laskentakaavan erät ovat tuloslaskelman erästä <i>Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos</i> .	Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotulos, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	-4 -12	-10 -27
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-16	-37
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	166	139
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	166 16	139 37
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
Tuotot	Tuotot kuvastavat muun muassa kulu-tuottosuhde -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja mukaan lukien korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	260 1 -15 0 0	259 2 -39 0 0
		Tuotot	247	222

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1-12/2024	1-12/2023
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävin on korkokate.	Tuotot - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	247 16	222 37
		Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	262	259
Muut tuotot	Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muut tuotot, pois lukien korkokate ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.	Palkkiotuotot Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotulos, realisoituneet Valuuttakurssierojen nettotulos Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	1 0 0 0 0	2 0 -2 0 0
		Muut tuotot	2	0
Kulut	Kulut kuvastavat muun muassa kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pois lukien palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.	Palkkiokulut Henkilöstö- ja hallintokulut Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Liiketoiminnan muut kulut	17 44 6 14	16 41 7 19
		Kulut	81	82
Kulu-tuottosuhte, %	Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.	Kulut (pois lukien palkkiokulut) ÷ Tuotot (sisältäen nettopalkkiotuotot)	64 230	67 206
		Kulu-tuottosuhte, %	27,7 %	32,2 %
Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.	Kulut (pois lukien palkkiokulut) ÷ (Tuotot sisältäen nettopalkkiotuotot - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset)	64 230 16	67 206 37
		Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	26,0 %	27,3 %

Tunnusluvut

**Vaihtoehtoinen
tunnusluku
Miljoonaa euroa**

Määritelmä /perustelu

Laskentakaava ja täsmäytys

1-12/2024 1-12/2023

Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos verojen jälkeen Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä verojen jälkeen	-16 3 110 24 1 0	-37 7 60 20 6 0
		Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	122	57
Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusastomittari (<i>KPI</i>). Tunnusluku sisältää kauden aikaisen uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia sekä uuden leasingrahoituksen määrän ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Uusi luotonanto Uusi leasingrahoitus	4 839 217	4 103 216
		Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus	5 056	4 319
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia suhteessa pitkä- ja lyhytaikaisen asiakasrahoituksen volyymiin, %	Johdon raportoinnissa liiketoiminnan tuloksen mittaamiseen käytetty suoritusastomittari (<i>KPI</i>).	(Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ÷ Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ja lyhytaikainen asiakasrahoitus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	181 36 067	176 33 320
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia suhteessa pitkä- ja lyhytaikaisen asiakasrahoituksen volyymiin	0,50 %	0,53 %
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusastomittari (<i>KPI</i>). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen kauden aikana nostetun uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Pitkäaikainen uusi varainhankinta	8 922	10 087

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1-12/2024	1-12/2023
Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto	166	139
		- Verot)	-33	-28
		÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	1 845	1 679
		Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2 %	6,6 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROEn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
		- Verot)	-36	-36
		÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	1 845	1 679
		Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	7,9 %	8,4 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto	166	139
		- Verot)	-33	-28
		÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	51 414	48 736
		Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,3 %	0,2 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROAn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
		- Verot)	-36	-36
		÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	51 414	48 736
		Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	0,3 %	0,3 %
Liikevaihto	Määritelty IAS 1 -standardissa. Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eräänään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.	Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	1 933	1 583
		Muut korkotuotot	319	317
		Palkkiotuotot	1	2
		Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos	-15	-39
		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos	0	0
		Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
		Liikevaihto	2 239	1 862

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100 Omavaraisuusaste, %	1945 53 092 3,7 %	1744 49 736 3,5 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Lainakanta koostuu pitkäaikaisista antolainoista, joiden alkuperäinen maturiteetti on vähintään 1 vuotta. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset - Leasingsaamiset Lainakanta	35 377 -204 -1563 33 610	32 225 -204 -1442 30 580
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Pitkäaikainen asiakasrahoitus koostuu lainakannasta sekä leasingsaamisista. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset Pitkäaikainen asiakasrahoitus	35 377 -204 35 173	32 225 -204 32 022
Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida, jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi tunnusluvusta. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	35 377 -204 614 35 787	32 225 -204 926 32 948

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI).	Vihreän rahoituksen määrä	6 817	4 795
		Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä	2 536	2 234
		(Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä yhteensä	9 353	7 029
		÷ Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia) x100	35 787	32 948
		Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	26,1 %	21,3 %
Lyhytaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI). Lyhytaikainen asiakasrahoitus koostuu asiakkailta ostetuista rahamarkkinatodistuksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään 1 vuotta.	Saamistodistukset, rahamarkkinatodistukset asiakkailta	1 825	1 575
		Lyhytaikainen asiakasrahoitus	1 825	1 575
Varainhankinnan kokonaismäärä	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI). Varainhankinnan kokonaismäärä sisältää sekä pitkäaikaisen varainhankinnan että lyhytaikaisen varainhankinnan. Tunnusluvussa ei ole huomioitu pitkäaikaisen varainhankinnan korkovelkoja.	Velat luottolaitoksille	884	216
		Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 464	2 623
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 534	40 873
		Yhteensä	47 882	43 711
		- Pitkäaikaisen varainhankinnan korkovelat	-429	-307
		- Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet)	-716	-82
		- Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	-	-2
		Varainhankinnan kokonaismäärä	46 737	43 320
Pitkäaikainen varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI).	Varainhankinnan kokonaismäärä	46 737	43 320
		- Lyhytaikaiset velkakirjalainat (ECP)	-3 409	-3 987
		Pitkäaikainen varainhankinta	43 328	39 332

Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen
tunnusluku
Miljoonaa euroa

Määritelmä /perustelu

Laskentakaava ja täsmäytys

31.12.2024 31.12.2023

Kokonaislikviditeetti	Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluvussa ei huomioida korkosaamisia.	Saamistodistukset - Joukkovelkakirjalainasijoitusten korkosaamiset - Lyhytaikainen asiakasrahoitus	5 879 -38 -1 825	5 170 -25 -1 575
		Arvopaperisijoitukset yhteensä	4 016	3 570
		Käteiset varat	0	0
		Talletukset	7 897	8 065
		- Talletusten korkosaamiset	0	-2
		Muut sijoitukset yhteensä	7 896	8 063
		Kokonaislikviditeetti	11 912	11 633
Suorien vastuullisten sijoitusten osuus kaikista joukkovelkakirjalainasijoituksista, %	Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku on laskettu arvopaperisijoitusten nimellisarvoista.	(Suorat vastuulliset sijoitukset (SRI), nimellisarvo ÷ Joukkovelkakirjalainasijoitukset, nimellisarvo) x100	870 4 038	635 3 653
		Suorien vastuullisten sijoitusten osuus kaikista joukkovelkakirjalainasijoituksista, %	21,5 %	17,4 %
Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan, %	Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	(Suorat vastuulliset sijoitukset (SRI), nimellisarvo ÷ Vihreän ja yhteiskunnallisen varainhankinnan määrä) x100	870 5 824	635 4 523
		Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan, %	14,9 %	14,0 %

Tunnusluvut

• • •

Muut tunnusluvut Miljoonaa euroa	Määritelmä	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Likvidit varat ÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa)) x100	11170 3 280	10 909 2 667
		Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	340,5 %	409,1 %
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF) ÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF)) x100	39 298 31 757	36 279 29 244
		Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	123,7 %	124,1 %
CET1-vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ydinpääoma (CET1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		CET1-vakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Tier 1-vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		Tier 1-vakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1 646 13 340	1 550 12 877
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	12,3 %	12,0 %

Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedotteen taulukko-osio

Kuntarahoitus

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2024	Oikaistu 1-12/2023	7-12/2024	Oikaistu 7-12/2023
Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	(2)	1 933 354	1 582 543	950 709	933 865
Muut korkotuotot	(2)	319 120	316 518	158 732	155 484
Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	(2)	-1 420 337	-1 098 438	-694 065	-663 439
Muut korkokulut	(2)	-571 980	-541 369	-283 778	-291 024
Korkokate		260 156	259 253	131 597	134 886
Palkkiotuotot		1 465	2 275	533	1 173
Palkkiokulut		-16 917	-15 638	-8 790	-7 907
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos	(3)	-15 086	-39 461	-31 157	-34 423
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos		3	-257	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot		31	139	6	37
Henkilöstö- ja hallintokulut		-43 624	-40 711	-21 485	-20 664
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(10)	-6 031	-6 543	-2 919	-3 405
Liiketoiminnan muut kulut		-14 064	-19 271	-6 669	-6 709
Luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista	(11)	-326	-1 203	-604	-985
Liikevoitto		165 606	138 583	60 513	62 002
Tuloverot		-32 913	-28 058	-12 104	-12 393
Kauden tulos		132 693	110 526	48 409	49 609

Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt korkokatteen esitystapaa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten osalta sekä jaotteleamalla erikseen erät *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja erät *Muut korkotuotot/-kulut*. Esitystavan muutoksella ei ole vaikutusta raportointikauden lukuihin.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2024	1-12/2023	7-12/2024	7-12/2023
Kauden tulos		132 693	110 526	48 409	49 609
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos	(3)	137 202	75 401	76 414	44 068
Oman luottoriskin muutoksesta aiheutuvan käyvän arvon muutokseen liittyvä veron määrä		-27 440	-15 080	-15 283	-8 814
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	(4)	29 866	25 417	31 273	35 756
Suojauskustannuksen muutokseen liittyvä veron määrä		-5 973	-5 083	-6 255	-7 151
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		1 732	7 851	4 615	8 622
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	(11)	2	-2	0	2
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvä veron määrä		-347	-1 570	-923	-1 724
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä		-124	287	-	-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynteihin liittyvä veron määrä		25	-57	-	-
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		134 942	87 163	89 841	70 758
Kauden laaja tulos		267 635	197 689	138 251	120 367

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin tase

(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Varat				
Käteiset varat	(8)	2	2	2
Saamiset luottolaitoksilta		8 566 611	9 192 948	9 656 547
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		35 376 909	32 225 422	29 231 462
Saamistodistukset		5 878 912	5 170 005	4 799 060
Johdannaissopimukset	(9)	2 323 708	2 036 212	2 794 554
Aineettomat hyödykkeet	(10)	2 720	6 311	8 831
Aineelliset hyödykkeet	(10)	8 236	9 648	5 062
Muut varat		915 913	1 075 207	1 235 325
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		18 797	20 595	4 687
Laskennalliset verosaamiset		10	9	763
Varat yhteensä	(5, 6, 7)	53 091 818	49 736 359	47 736 293

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Konsernin tase

(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Velat ja oma pääoma				
Velat				
Velat luottolaitoksille	(12)	883 694	215 552	2 333 738
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		2 463 874	2 622 551	2 561 084
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(13)	44 534 306	40 872 798	35 730 888
Johdannaissopimukset	(9)	2 561 718	3 496 553	4 584 364
Muut velat	(14)	285 181	418 445	593 938
Siirtovelat ja saadut ennakot		45 485	43 128	26 856
Laskennalliset verovelat		372 126	323 517	291 717
Velat yhteensä	(5, 6, 7)	51 146 383	47 992 542	46 122 584
Oma pääoma				
Osakepääoma		42 583	42 583	42 583
Vararahasto		277	277	277
Käyvän arvon rahasto: sijoitukset		3 340	2 052	-4 457
Oman luottoriskin rahasto		169 999	60 238	-83
Suojauskustannusrahasto	(4)	45 714	21 821	1 488
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 366	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot		1 643 155	1 576 480	1 533 535
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		1 945 435	1 743 817	1 613 709
Oma pääoma yhteensä		1 945 435	1 743 817	1 613 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		53 091 818	49 736 359	47 736 293

Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt rahoitusvarojen ja -velkojen korkosaamisten ja -velkojen esittämistä tilikauden 2024 aikana. Vertailukauden luvut on korjattu vastaavasti.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot		
Oma pääoma 31.12.2022	42 583	277	-4 457	-83	1 488	40 366	1 533 535	1 613 709	1 613 709
Vuodelta 2022 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-67 580	-67 580	-67 580
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	110 526	110 526	110 526
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen									
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	60 320	-	-	-	60 320	60 320
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	20 334	-	-	20 334	20 334
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	6 281	-	-	-	-	6 281	6 281
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	230	-	-	-	-	230	230
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	-2	-	-	-	-	-2	-2
Oma pääoma 31.12.2023	42 583	277	2 052	60 238	21 821	40 366	1 576 480	1 743 817	1 743 817

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

● ● ●

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovar		
Vuodelta 2023 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-66 018	-66 018	-66 018
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	132 693	132 693	132 693
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen									
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	109 762	-	-	-	109 762	109 762
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	23 892	-	-	23 892	23 892
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	1386	-	-	-	-	1386	1386
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	-100	-	-	-	-	-100	-100
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	2	-	-	-	-	2	2
Oma pääoma 31.12.2024	42 583	277	3 340	169 999	45 714	40 366	1 643 155	1 945 435	1 945 435

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin rahavirtalaskelma

Konsernin rahavirtalaskelma

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Liiketoiminnan rahavirta	66 648	84 900
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	2 848 288	2 782 391
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-796 013	-719 460
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-2 880 469	-2 305 076
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-249 895	-107 788
Sijoitusten nettomuutos	-204 315	2 566
Vakuustalletusten nettomuutos	1115 556	166 962
Korkovirta rahoitusvaroista	2 097 968	1 517 912
Korkovirta rahoitusveloista	-1 814 456	-1 196 347
Muut tuotot	46 480	62 955
Maksut liiketoiminnan kuluista	-79 625	-84 091
Maksetut verot	-16 871	-35 125
Investointien rahavirta	-590	-545
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-386	-7
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	19	138
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-223	-676
Rahoituksen rahavirta	-67 775	-69 765
Maksetut osingot	-66 018	-67 580
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-1 757	-2 185
Rahavarojen muutos	-1 717	14 590
Rahavarat 1.1.	63 214	48 624
Rahavarat 31.12.	61 496	63 214

Rahavirtalaskelma on laadittu käyttäen suoraa menetelmää. Erä *Liiketoiminnan rahavirta* sisältää rahavirrat, jotka liittyvät Kuntarahoitus-konsernin pääasiallisen toiminnan tulonlähteeseen eli varainhankintaan ja asiakasrahoitukseen liittyviin rahavirtoihin. Lisäksi liiketoiminnan rahavirrassa on esitetty likviditeettisijoituksiin liittyvät rahavirrat sekä johdannaissopimuksiin liittyvien vakuustilien maksut. Liiketoiminnan rahavirtaan sisältyy edellä mainittujen erien saadut sekä maksetut korkokassavirrat. Erässä on esitetty myös Kuntarahoitus-konsernin operatiiviseen toimintaan liittyvät muut tuotot ja kulut.

Erä *Investointien rahavirta* sisältää aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnasta aiheutuneet menot sekä näiden erien luovutuksesta aiheutuneet tulot. Erä *Rahoituksen rahavirta* sisältää kauden aikana osakkeenomistajille maksetut osingot sekä vuokrasopimuksiin liittyvät vuokrasopimusvelan takaisinmaksut ja näihin liittyvät korot.

Rahavarat sisältävät erät *Käteiset varat* ja *Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta*.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

- Liite 1. Laatomisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset
- Liite 2. Korkotuotot ja -kulut
- Liite 3. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos
- Liite 4. Suojauslaskenta
- Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat
- Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin
- Liite 7. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- Liite 8. Rahavarat
- Liite 9. Johdannaisopimukset
- Liite 10. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset
- Liite 11. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit
- Liite 12. Velat luottolaitoksille
- Liite 13. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- Liite 14. Muut velat
- Liite 15. Annetut vakuudet
- Liite 16. Ehdolliset varat ja velat
- Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- Liite 18. Lähipiiritapahtumat
- Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset

Kuntarahoituksen konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*IFRS accounting standards*) mukaisesti. Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 *Osavuositiedot* -standardin sekä vuoden 2023 konsernitilinpäätöksessä (Liite 1) esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaisesti. Laatimisperiaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen jälkeen, mutta esitystapaan on tehty joitakin muutoksia, jotka on esitetty kohdassa *Muutokset laatimisperiaatteissa*.

Tilinpäätöstiedote perustuu vuoden 2024 tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Tilintarkastuskertomus on annettu 12.2.2025.

Liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Kaikki tilinpäätöstiedotteen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tilinpäätöstiedote julkaistaan suomen ja englannin kielellä. Suomenkielinen tilinpäätöstiedote on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

Laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset

Tuloslaskelma- ja tasekaavan esittämisen päivittäminen

Tilikauden 2024 aikana konserni päivitti tuloslaskelma- ja tasekaavaa.

- 1) Konsernin tuloslaskelmassa on päivitetty suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Jatkossa johdannaissopimuksen korkotuotto sekä -kulu esitetään samalla rivillä.
- 2) Konsernin tuloslaskelmassa on päivitetty *Korkotuottojen ja vastaavien tuottojen* sekä *Korkokulujen ja vastaavien kulujen* esittämistapaa. Vuoden 2024 alusta nämä rivit esitetään seuraavasti:
 - Korkotuotot ja vastaavat tuotot jaetaan kahdelle riville *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja *Muut korkotuotot*
 - Korkokulut ja vastaavat kulut jaetaan kahdelle riville *Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja *Muut korkokulut*.

Kuntarahoitus-konserni esittää erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen sekä -velkojen korkotuotot sekä -kulut. Lisäksi erässä esitetään suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten korkotuotot sekä -kulut.

Lisäksi on tehty pieniä päivityksiä muutamaa muuhun tuloslaskelman riviin, mutta sisältö on pysynyt samana.

Konsernin tuloslaskelmaan päivitetty muutokset liittyen johdannaissopimusten käsittelytapaan ovat vertailukaudelle seuraavanlaiset:

Konsernin tuloslaskelma (1 000 €)	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	2 717 519	-818 459	1 899 060
Korkokulut ja vastaavat kulut	-2 458 266	818 459	-1 639 807
Korkokate	259 253	0	259 253

Korkotuottojen sekä korkokulujen jakaminen uusille tuloslaskelman riveille aiheutti vertailukaudelle seuraavanlaiset muutokset:

Konsernin tuloslaskelma (1 000 €)	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	1 582 543	1 582 543
Korkotuotot ja vastaavat tuotot*	1 899 060	-1 582 543	316 518
Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-1 098 438	-1 098 438
Korkokulut ja vastaavat kulut**	-1 639 807	1 098 438	-541 369
Korkokate	259 253	0	259 253

* Vuoden 2024 alusta tuloslaskelman rivi on nimeltään *Muut korkotuotot*.

**Vuoden 2024 alusta tuloslaskelman rivi on nimeltään *Muut korkokulut*.

3) Tuloslaskelman lisäksi konserni on korjannut virallista tasekaavaa vuoden 2024 toisen vuosipuoliskon aikana. Muutokset on tehty takautuvasti vertailukauden avaavaan taseeseen ajanhetkelle 1.1.2023, vuoden 2023 tilinpäätöshetkeen ja vuoden 2024 ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Muutoksella on siirretty erien kertyneet korot erästä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* tai *Siirtovelat ja saadut ennakot* siihen erään, josta korko syntyy.

Muutokset tasekaavassa ajankohdalle 1.1.2023:

- i. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot 31 059 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset luottolaitoksilta*.
- ii. Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Lainasaamisten saamatta olevat korot 87 100 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.
- iii. Saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Saamistodistusten siirtyvät korot 12 293 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamistodistukset*.
- iv. Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 87 451 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- v. Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 515 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Muut varat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- vi. Taseen riviltä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* on siirretty yhteensä 218 417 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.
- vii. Velat luottolaitoksilta erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 1 115 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat luottolaitoksille*.
- viii. Velat yleisölle ja julkisyhteisölle erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 31 499 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*.
- ix. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 138 822 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.
- x. Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 31 747 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- xi. Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 91 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Varaukset ja muut velat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- xii. Taseen riviltä *Siirtovelat ja saadut ennakot* on siirretty yhteensä 139 779 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.

Konsernin tase (1 000 €)	Viittaus	1.1.2023	Muutokset	Oikaistu 1.1.2023
Varat				
Käteiset varat		2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	i.	9 625 488	31 059	9 656 547
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	ii.	29 144 361	87 100	29 231 462
Saamistodistukset	iii.	4 786 768	12 293	4 799 060
Johdannaissopimukset	iv.	2 707 103	87 451	2 794 554
Aineettomat hyödykkeet		8 831	-	8 831
Aineelliset hyödykkeet		5 062	-	5 062
Muut varat	v.	1 234 810	515	1 235 325
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	vi.	223 104	-218 417	4 687
Laskennalliset verosaamiset		763	-	763
Varat yhteensä		47 736 293	-	47 736 293
Velat ja oma pääoma				
Velat				
Velat luottolaitoksille	vii.	2 332 623	1 115	2 333 738
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	viii.	2 529 585	31 499	2 561 084
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	ix.	35 592 065	138 822	35 730 888
Johdannaissopimukset	x.	4 616 111	-31 747	4 584 364
Varaukset ja muut velat	xi.	593 848	91	593 938
Siirtovelat ja saadut ennakot	xii.	166 635	-139 779	26 856
Laskennalliset verovelat		291 717	-	291 717
Velat yhteensä		46 122 584	-	46 122 584
Oma pääoma yhteensä		1 613 709	-	1 613 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		47 736 293	-	47 736 293

Muutokset tasekaavassa ajankohdalle 31.12.2023:

- i. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot 5 876 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset luottolaitoksilta*.
- ii. Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Lainasaamisten saamatta olevat korot 203 705 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.
- iii. Saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Saamistodistusten siirtyvät korot 25 042 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamistodistukset*.
- iv. Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 179 443 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- v. Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 1 322 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Muut varat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- vi. Taseen riviltä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* on siirretty yhteensä 415 388 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.
- vii. Velat luottolaitoksilta erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 1 857 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat luottolaitoksille*.
- viii. Velat yleisölle ja julkisyhteisölle erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 34 276 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*.
- ix. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 271 151 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.
- x. Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 124 039 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- xi. Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 170 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Varaukset ja muut velat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- xii. Taseen riviltä *Siirtovelat ja saadut ennakot* on siirretty yhteensä 431 492 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.

Konsernin tase (1 000 €)	Viittaus	31.12.2023	Muutokset	Oikaistu 31.12.2023
Varat				
Käteiset varat		2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	i.	9 187 071	5 876	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	ii.	32 021 717	203 705	32 225 422
Saamistodistukset	iii.	5 144 963	25 042	5 170 005
Johdannaissopimukset	iv.	1856 769	179 443	2 036 212
Aineettomat hyödykkeet		6 311	-	6 311
Aineelliset hyödykkeet		9 648	-	9 648
Muut varat	v.	1073 885	1322	1075 207
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	vi.	435 982	-415 388	20 595
Laskennalliset verosaamiset		9	-	9
Varat yhteensä		49 736 359	-	49 736 359
Velat ja oma pääoma				
Velat				
Velat luottolaitoksille	vii.	213 695	1857	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	viii.	2 588 275	34 276	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	ix.	40 601 646	271 151	40 872 798
Johdannaissopimukset	x.	3 372 514	124 039	3 496 553
Varaukset ja muut velat	xi.	418 275	170	418 445
Siirtovelat ja saadut ennakot	xii.	474 620	-431 492	43 128
Laskennalliset verovelat		323 517	-	323 517
Velat yhteensä		47 992 542	-	47 992 542
Oma pääoma yhteensä		1 743 817	-	1 743 817
Velat ja oma pääoma yhteensä		49 736 359	-	49 736 359

Rahoitusleasingsopimusten esittämisen päivittäminen

Tuloslaskelma- ja tasekaavan päivittämisen lisäksi Kuntarahoitus-konserni teki muutoksia kiinteistöleasingsaamisten luokitteluun. Tilinpäätöksessä 2024 kiinteistöleasingsaamiset esitetään rahoitusleasingsaamisten sijaan rahoitusvaroina. Kiinteistöleasingsaamisten kohdalla konserni on arvioinut, siirtykö vuokrasopimuksen kohteena olevan kiinteistön kontrolli Kuntarahoitukselle, ja jos kyseessä on myynti- ja takaisinvuokraustransaktio, täyttääkö myynti IFRS 15 -standardin mukaisen myyntitapahtuman määritelmän. Kun kiinteistöleasingsaamisen kohteen kontrolli säilyy myyjällä, luokitellaan kiinteistöleasingsaamiset rahoitusvaroiksi. Arvioinnin jälkeen kaikki kiinteistöleasing-sopimukset on luokiteltu rahoitusvaroiksi.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kiinteistöleasingsaamisia oli konsernin taseessa 1 319 931 tuhatta euroa (1 166 550 tuhatta euroa). Luokittelumuutoksella ei ollut vaikutusta taseen esitystapaan, sillä molemmat erät sisältyvät tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Luokittelumuutoksella ei ollut vaikutusta kertyneisiin voittovaroihin. Luokittelumuutoksilla oli vaikutusta konsernintilinpäätöksen liitetietoihin, mikä heijastaa paremmin liiketoimien luonnetta ja tarjoaa tilinpäätöksen käyttäjälle läpinäkyvämmän kuvan sopimuksista. Kiinteistöleasingsaamisten korkotuotot esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja irtainleasingsopimusten, jotka on luokiteltu rahoitusleasingsaamisiksi, korkotuotot esitetään erässä *Muut korkotuotot*.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-tilinpäätösstandardien mukaan edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin.

Konsernin tekemät keskeiset oletukset liittyvät tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioita koskeviin merkittävimpiin epävarmuustekijöihin. Nämä liittyvät muun muassa käyvän arvon määrittämiseen sekä rahoitusvarojen odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Käyvän arvon määrittäminen

Jos rahoitusinstrumentille on saatavilla toimivilla markkinoilla noteerattu hinta, on johdon käyttämän harkinnan tarve yleensä vähäinen. Jos rahoitusinstrumentille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa, konserni käyttää käyvän arvon määrittämiseksi arvostusmenetelmiä. Näihin arvostusmenetelmiin liittyy jonkin verran johdon arviointia ja harkintaa, joiden aste riippuu syöttötietojen saatavuudesta ja instrumentin monimutkaisuudesta. Vaadittu arvionvaraisuuden ja johdon harkinnan aste ovat merkittävämpiä niille instrumenteille, jotka arvostetaan monimutkaisemmilla malleilla ja joissa osa tai kaikki syöttötiedoista ovat vähemmän likvidejä tai muita kuin havainnoitavissa olevia.

Johdon harkinta	Arviot
Arvostusparametrien ja mallintamistekniikoiden valinta.	Harkinta siitä, mitkä markkinaparametrit ovat havainnoitavissa.
Käyvän arvon hierarkian tason päättämisessä, kun käypä arvo määräytyy useiden syöttötietojen perustella ja joista osa on havainnoitavissa ja osa ei.	Syöttötietojen, oletusten ja arvostustekniikoiden soveltamisessa erityisesti, kun syöttötietojen noteeraukset ovat vähäisiä.
	Käyvän arvon oikaisujen laskennassa huomioiden oleelliset riskitekijät.

Käyvän arvon määrittämiseen liittyvät arvostusmenetelmät ja -kontrollit sekä määrälliset tiedot ja käyvän arvon hierarkiatasot on esitetty liitteessä 7 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*. Lisäksi kyseisessä liitteessä kohdassa *Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyssanalyysi* on kuvattu herkkyyssanalyysi instrumenttityypeittäin merkittävien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen osalta sekä minkälainen vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella voisi olla käypään arvoon raportointihetkenä eri tuotteissa.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa vaikuttavat tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos* sekä muissa laajan tuloksen erissä eriin *Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos ja Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos*.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta

Arvon alentumistappioiden määrittäminen edellyttää kaikissa rahoitusvarojen ryhmissä harkintaa erityisesti liittyen tulevaisuuden kassavirtojen määrään ja ajoitukseen sekä vakuuksien arvoihin, kun arvonalentumistappioita määritetään ja luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan. Näihin arviointeihin vaikuttavat monet tekijät, joiden muutokset voivat johtaa erisuuruisiin varauksiin. Konsernin odotettavissa olevat luottotappiot on esitetty liitteessä 11 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa erään *Luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista*.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta edellyttää johdon harkintaa sekä arvioita. Tärkeimmät ovat:

Johdon harkinta

Arviot

Konsernin kriteerit sen arvioimiseksi, onko luottoriskissä tapahtunut merkittävä lisääntyminen.	Arviot makrotaloudellisista muuttujista sekä herkkyysanalyysin tulokset on kuvattu liitteessä <i>11 Saamisten ja sitoumusten luottoriskit</i>, kohdassa <i>Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen</i>.
Konsernin sisäinen luottoluokitusmalli, joka määrittää maksukyvyttömyyden todennäköisyydet yksittäisille luokille.	
Odotettavissa olevien luottotappioiden mallien kehittäminen mukaan lukien erilaiset kaavat ja muuttujien valinta.	
Makrotaloudellisten skenaarioiden ja taloudellisten muuttujien, kuten työttömyysasteen ja vakuuksien arvon, välisten suhteiden määrittäminen sekä näiden vaikutus maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiin (<i>Probability of Default, PD</i>), maksukyvyttömyyshetken vastuiden määrään (<i>Exposure at Default, EAD</i>) ja tappio-osuuksiin (<i>Loss Given Default, LGD</i>).	

Odotettavissa olevien luottotappioiden osalta Kuntarahoitus-konserni päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi konserni tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 1 122 tuhatta euroa malleissa ja parametreissa tehtyjen muutosten vuoksi.

Kesäkuussa 2024 konsernin johto arvioi, että kohonneella korkotasolla on ollut vaikutusta erityisesti asuntosektorin asiakkaisiin ja edelleen on ollut havaittavissa hieman normaalia enemmän maksuviiveitä ja annettuja lainanhoitojoustoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernin johto arvioi, että pienemmällä joukolla asiakkaita tulee olemaan kassavirran riittävydessä myös haasteita loppuvuoden 2024 aikana. Osa aiemmasta lisävarauksesta on kuitenkin alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen konsernin johto päätti pienentää lisävarausta 375 tuhannella euroa, jolloin ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa.

Joulukuun 2024 lopussa konsernin johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Konsernin arvion mukaan joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitus-konsernille lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitojoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

Liite 2. Korkotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1–12/2024			Oikaistu 1–12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	-	-	-	-	-	-
Saamiset luottolaitoksilta	357 986	-133	357 853	317 664	-29	317 636
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 078 554	-	1 078 554	809 735	-	809 735
<i>,josta lainasaamiset</i>	1 036 790	-	1 036 790	779 143	-	779 143
<i>,josta kiinteistöleasingisaamiset</i>	41 764	-	41 764	30 591	-	30 591
Saamistodistukset	55 143	-	55 143	46 110	-23	46 087
Muut varat	40 375	-	40 375	45 861	-	45 861
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	11 326	-	11 326	6 982	-	6 982
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	261	-	261	348	-	348
Saamistodistukset	52 616	-	52 616	27 395	-	27 395
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 320	-	1 320	1 033	-	1 033
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	124 346	-38 258	86 088	124 222	-31 056	93 166
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	389 970	-	389 970	356 190	-	356 190
Rahoitusleasingisopimukset	9 359	-	9 359	8 049	-	8 049
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	4	-	4	2	-	2
Korot varoista yhteensä	2 121 260	-38 391	2 082 870	1 743 591	-31 108	1 712 482
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	1 933 354	-133		1 582 543	-52	
<i>,josta muut korkotuotot/-kulut</i>	187 906	-38 258		161 048	-31 056	

(1 000 €)	1-12/2024			Oikaistu 1-12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	-	-10 578	-10 578	-	-26 276	-26 276
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-35 540	-35 540	-	-37 557	-37 557
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-736 334	-736 334	-	-466 008	-466 008
Varaukset ja muut velat	-	-13 272	-13 272	-	-17 106	-17 106
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-1 696	-1 696	-	-1 005	-1 005
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-38 283	-38 283	-	-37 034	-37 034
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-400 207	-400 207	-	-369 060	-369 060
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	131 213	-93 536	37 677	155 470	-103 125	52 255
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-624 479	-624 479	-	-551 439	-551 439
Korot veloista yhteensä	131 213	-1 953 927	-1 822 714	155 70	-1 608 699	-1 453 229
, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-1 420 204		-	-1 098 385	
, josta muut korkotuotot/-kulut	131 213	-533 722		155 470	-510 313	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	2 252 474	-1 992 317	260 156	1 899 060	-1 639 807	259 253

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoitus-konserni esittää erässä *Korkotuotot /- kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* jaksotettuun hankintameno arvoistettavien sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen sekä -velkojen korkotuotot sekä -kulut. Lisäksi erässä esitetään suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten korkotuotot sekä -kulut.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa vaiheen 3 rahoitusvaroista kirjattiin tilikaudella korkotuottoja 3 758 tuhatta euroa (1 726 tuhatta euroa). Nämä korkotuotot näkyvät taulukon erässä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.

Korkokulut varauksista ja muista veloista sisältää 116 tuhatta euroa (52 tuhatta euroa) IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti kirjattuja vuokrasopimusvelkojen korkoja.

Jaksotettuun hankintameno luokiteltujen rahoitusvarojen korkokulut saamisista luottolaitoksilta koostuivat vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuvat lyhytaikaisen asiakasrahoituksen rahamarkkinatodistusten negatiivisista koroista. Korkokulut johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta. Edellä mainittujen johdannaissopimusten korkotuotto/-kulu esitetään tuloslaskelmassa erässä *Muut korkotuotot/-kulut*. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*. Nämä korkotuotot/-kulut esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmällä*.

Korkotuotot johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehtyjä johdannaissopimuksia. Edellä mainittujen johdannaissopimusten korkotuotto/-kulu esitetään tuloslaskelmassa erässä *Muut korkotuotot/-kulut*. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Velat luottolaitoksille, Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ja Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*. Nämä korkotuotot/-kulut esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmällä*.

(1 000 €)	7-12/2024			Oikaistu 7-12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	-	-	-	-	-	-
Saamiset luottolaitoksilta	178 011	-87	177 924	184 547	48	184 595
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	543 715	-	543 715	477 514	-	477 514
<i>, josta lainasaamiset</i>	521 119	-	521 119	459 034	-	459 034
<i>, josta kiinteistöleasingisaamiset</i>	22 596	-	22 596	18 480	-	18 480
Saamistodistukset	27 872	-	27 872	27 661	-	27 661
Muut varat	16 333	-	16 333	26 823	-	26 823
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	5 701	-	5 701	4 879	-	4 879
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	87	-	87	174	-	174
Saamistodistukset	29 156	-	29 156	15 687	-	15 687
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	696	-	696	573	-	573
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	54 758	-15 505	39 253	69 184	-18 863	50 321
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	179 077	-	179 077	212 440	-	212 440
Rahoitusleasingisopimukset	4 442	-	4 442	4 805	-	4 805
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	2	-	2	1	-	1
Korot varoista yhteensä	1 039 850	-15 592	1 024 257	1 024 288	-18 815	1 005 474
<i>, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	950 709	-87		933 865	48	
<i>, josta muut korkotuotot/-kulut</i>	89 141	-15 505		90 423	-18 863	
Velat						

(1 000 €)	7-12/2024			Oikaistu 7-12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	-	-6 390	-6 390	-	-5 724	-5 724
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-17 586	-17 586	-	-18 295	-18 295
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-395 577	-395 577	-	-270 372	-270 372
Varaukset ja muut velat	-	-5 368	-5 368	-	-9 796	-9 796
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-1 122	-1 122	-	-704	-704
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-19 305	-19 305	-	-18 975	-18 975
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-206 948	-206 948	-	-184 549	-184 549
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	69 591	-40 898	28 693	65 060	-67 933	-2 872
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-269 057	-269 057	-	-359 299	-359 299
Korot veloista yhteensä	69 591	-962 251	-892 660	65 060	-935 648	-870 588
, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-693 978		-	-663 487	
, josta muut korkotuotot/-kulut	69 591	-268 273		65 060	-272 161	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	1109 440	-977 843	131 597	1089 349	-954 463	134 886

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 3. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos

(1 000 €)	1-12/2024				7-12/2024			
	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Rahoitusvarat								
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	1142	1142	-	-	1601	1601
Saamistodistukset	377	-	65 637	66 013	337	-	73 572	73 908
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	145	145	-	-	-126	-126
Rahoitusvelat								
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Velat luottolaitoksille	-	-	-1147	-1147	-	-	-2 016	-2 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-38 572	-38 572	-	-	-66 619	-66 619
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: velkasitoumukset	-	-	-1 841	-1 841	-	-	-1 267	-1 267
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: joukkovelkakirjalainat	-	-	-26 040	-26 040	-	-	-97 608	-97 608
Johdannaissovimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	557	-913	-3 163	-3 519	557	-894	78 562	78 225
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (Day 1 gain or loss)	-	-	41	41	-	-	21	21
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattava nettotulos	933	-913	-3 798	-3 777	893	-894	-13 881	-13 881
Valuuttakurssierojen nettotulos	49 511	-45 509	-3 548	455	20 711	-21 680	1 286	316
Suojauslaskennan nettotulos	-	-	-11 763	-11 763	-	-	-17 591	-17 591
Yhteensä	50 445	-46 422	-19 109	-15 086	21 604	-22 574	-30 187	-31 157

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Erä *Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotuotot* sisältää käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutoksen, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaissopimusten (johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti) käyvän arvon muutoksen sekä näiden erien realisoituneet voitot ja -tappiot. Erä *Valuuttakurssieroista johtuvat nettotuotot* sisältää kaikkien valuuttamääräisten erien osalta realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot. Erä *Suojauslaskennan nettotulos* on esitetty tarkemmin liitteessä 4 *Suojauslaskenta*. Katsauskauden täsmäytyslaskelma ensimmäisen päivän voiton tai tappion (*Day 1 gain or loss*) osalta esitetään liitteessä 7 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*.

(1 000 €)	1-12/2023				7-12/2023			
	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Rahoitusvarat								
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	2 592	2 592	-	-	1 819	1 819
Saamistodistukset	-	-	120 709	120 709	-	-	104 863	104 863
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-827	-827	-	-	-925	-925
Rahoitusvelat								
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti								
Velat luottolaitoksille	-	-	-1 212	-1 212	-	-	-1 838	-1 838
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-76 384	-76 384	-	-	-54 474	-54 474
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: velkasitoumukset	-	-	1 937	1 937	-	-	2 060	2 060
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: joukkovelkakirjalainat	-	-	-309 603	-309 603	-	-	-151 433	-151 433
Johdannaissojoudet käypään arvoon tulosvaikutteisesti	123	-211	252 443	252 354	-	-	89 008	89 008
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (Day 1 gain or loss)	-	-	42	42	-	-	21	21
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotuotot yhteensä	123	-211	-10 303	-10 391	-	-	-10 900	-10 900
Valuuttakurssieroista johtuvat nettotuotot	108 801	-102 714	-8 009	-1 923	44 308	-47 864	1 776	-1 780
Suojauslaskennan nettotulos	-	-260	-26 887	-27 147	-	-	-21 743	-21 743
Yhteensä	108 924	-103 186	-45 199	-39 461	44 308	-47 864	-30 867	-34 423

Seuraavissa taulukoissa on eritelty nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen tasearvot ja tilikauden käyvän arvon muutos tuloslaskelman erässä *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos* ja muun laajan tuloksen erässä *Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto*.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvarat ja -velat (1 000 €)	Nimellisarvo 31.12.2024	Tasearvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2023	Oikaistu Tasearvo 31.12.2023
Rahoitusvarat				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 000	30 940	30 000	30 497
Saamistodistukset	3 670 119	3 676 021	3 284 881	3 219 979
Rahoitusvarat yhteensä*	3 700 119	3 706 961	3 314 881	3 250 476
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	79 000	79 315	44 000	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 456 192	1 334 136	1 449 753	1 322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 546 266	9 198 104	9 870 880	9 530 487
Rahoitusvelat yhteensä	11 081 458	10 611 555	11 364 633	10 897 323

* Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 31.12.2024 ja 31.12.2023 tasearvon suuruinen.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	, josta luotto-riskin osuus	, josta markkina-riskin osuus	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2024	, josta luotto-riskin osuus	, josta markkina-riskin osuus
Rahoitusvarat								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-6 847	-7 988	1 142	96	1 046	1 601	50	1 551
Saamistodistukset	-29 152	-94 789	65 637	-12 116	77 753	73 572	-14 616	88 188
Rahoitusvarat yhteensä	-35 999	-102 777	66 778	-12 020	78 799	75 172	-14 566	89 739

Rahoitusvarat, jotka konserni on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältävät likviditeettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski on suojattu korkojohdannaisilla. Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epäjohtonmukaisuuksia (*kirjanpidollista epäsymmetriaa*), joka syntyi siitä, että johdannaissopiimus arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai antolaina jaksotettuun hankintameno. Konsernilla ei ole luottojohdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

Tilikauden 2024 aikana saamistodistusten arvonmuutos oli 65 637 tuhatta euroa (120 709 tuhatta euroa). Tähän vaikutti euromarkkinakorkojen lasku. Markkinoiden yleinen luottoriskilisien nousu vaikutti negatiivisesti arvostuksiin, mutta korkojen laskun vaikutus oli suurempi, jolloin saamistodistusten arvonmuutos on selvästi positiivinen vuodelta 2024. Kun huomioidaan suojausinstrumenttien arvonmuutos -77 753 tuhatta euroa (-127 202 tuhatta euroa), on arvonmuutos suojauksen jälkeen tilikauden aikana -12 116 tuhatta euroa (-6 494 tuhatta euroa).

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1–12/2024	Käyvän arvon muutos yhteensä 1–12/2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2024	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 7–12/2024	Käyvän arvon muutos yhteensä 7–12/2024
Rahoitusvelat								
Velat luottolaitoksille	-652	495	-1 147	1 099	-48	-2 016	927	-1 090
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	130 527	169 099	-38 572	52 862	14 290	-66 619	27 000	-39 618
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	397 708	425 589	-27 881	83 240	55 360	-98 875	48 486	-50 389
Rahoitusvelat yhteensä	527 583	595 183	-67 600	137 202	69 602	-167 510	76 414	-91 097

Tilikauden 2024 aikana nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutokseen -67 600 tuhatta euroa (-385 262 tuhatta euroa) vaikutti erityisesti euromarkkinakorkojen lasku. Rahoitusvelkoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos oli tilikaudella 2024 77 900 tuhatta euroa (397 646 tuhatta euroa). Rahoitusveloista kirjattava oman luottoriskin muutos oli 137 202 tuhatta euroa (75 401 tuhatta euroa). Muutokseen vaikutti Kuntarahoituksen varainhankintakustannuksen nousu, joka johtui yleisestä markkinoiden luottoriskilisien kasvusta.

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattava nettotulos (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2024
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	527 583	-67 600	-167 510
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-514 225	77 900	174 818
Netto käyvän arvon muutos	13 358	10 300	7 307

Konserni on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Yllä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään erikseen muissa laajan tuloksen erissä oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta Kuntarahoitus-konserni soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (*income approach*). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon luokitelluista rahoitusveloista ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin

erottamiseksi kehitetyssä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis*) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (*credit spread*). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekohetken ja raportointihetken käyrillä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluilla rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvomuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	, josta luottoriskin osuus	, josta markkina-riskin osuus	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2023	, josta luottoriskin osuus	, josta markkina-riskin osuus
Rahoitusvarat								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-7 988	-10 581	2 592	151	2 441	1 819	83	1 735
Saamistodistukset	-94 789	-215 498	120 709	-6 493	127 202	104 863	-5 173	110 036
Rahoitusvarat yhteensä	-102 777	-226 078	123 301	-6 342	129 643	106 682	-5 090	111 771

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvomuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1–12/2023	Käyvän arvon muutos yhteensä 1–12/2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2023	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 7–12/2023	Käyvän arvon muutos yhteensä 7–12/2023
Rahoitusvelat								
Velat luottolaitoksille	495	1 708	-1 212	514	-698	-1 838	414	-1 424
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	169 099	245 483	-76 384	30 218	-46 167	-54 474	13 553	-40 921
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	425 589	733 254	-307 666	44 669	-262 997	-149 373	30 100	-119 273
Rahoitusvelat yhteensä	595 183	980 445	-385 262	75 401	-309 862	-205 685	44 068	-161 617

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattava nettotulos (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7–12/2023
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	595 183	-385 262	-205 685
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-592 125	397 646	210 246
Netto käyvän arvon muutos	3 058	12 384	4 561

Liite 4. Suojauslaskenta

Konsernin korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Näin ollen ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi, ja kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin. Konsernin markkinariskien suojaamiseen liittyvät riskienhallintaperiaatteet kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen 2023 liitteessä 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema.

Konserni soveltaa sekä IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa että IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa. Konserni ei sovelle rahavirran suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan liittyvät laatuominaisuudet kuvataan konsernitilinpäätöksen 2023 laatuominaisuuksissa (Liite 1) kohdassa 10. Suojauslaskenta. Suojauslaskennan nettotulos kirjataan tuloslaskelmassa erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kohteena olevat varat ja velat tase-erien mukaisesti jaoteltuna IAS 39 -standardin mukaiseen portfoliosuojauslaskentaan ja IFRS 9 -standardin mukaiseen käyvän arvon suojauslaskentaan, joka on edelleen jaettu kahteen osaan sen perusteella sovelletaanko suojauksessa suojauskustannuksen eriyttämistä (Cost-of-Hedging).

Suojauslaskenta 31.12.2024 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – antolainat	11 209 584	10 633 372	10 573 458	59 914	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – kiinteistöleasingisaamiset	380 946	380 863	-	380 863	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – rahoitusleasingisaamiset	41 013	42 930	-	42 930	-
Varat yhteensä	11 631 544	11 057 166	10 573 458	483 708	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	95 000	88 243	-	88 243	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 107 710	1 129 737	-	1 129 737	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 414 736	34 570 729	-	17 595 169	16 975 560
Velat yhteensä	36 617 446	35 788 709	-	18 813 149	16 975 560

Oikaistu Suojauslaskenta 31.12.2023 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – antolainat	11 843 871	10 963 049	10 902 352	60 696	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – kiinteistöleasingisaamiset	336 947	329 698	-	329 698	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – rahoitusleasingisaamiset	58 470	59 705	-	59 705	-
Varat yhteensä	12 239 288	11 352 451	10 902 352	450 099	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	95 000	87 488	-	87 488	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 287 710	1 299 685	-	1 299 685	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 537 103	31 054 516	-	18 047 332	13 007 184
Velat yhteensä	33 919 813	32 441 689	-	19 434 505	13 007 184

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Viereisessä taulukossa esitetään suojauskohteen suojatun riskin ja suojausinstrumentin kumulatiivinen käypä arvo kauden alussa ja lopussa sekä käyvän arvon muutokset kauden aikana. Taulukossa esitettävät luvut eivät pidä sisällään suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvia käyvän arvon muutoksia. Tästä johtuen suojausinstrumenttien yhteissumma ei täsmää liitteessä 9 *Johdannaissopimukset* esitettävään erään *Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä*. Suojauskohteiden käyvän arvon muutos suojatun riskin osalta ja niitä suojaavien johdannaisten muut käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Suojaussuhteen tehoton osuus näkyy siten tässä tuloslaskelmaerässä. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos eritellään liitteessä 3.

Markkinakäytännön ja IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* -standardin mukaisesti konserni diskonttaa suojauskohteet swap-käyrällä, kun ne arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Johdannaissopimukset taas diskontataan OIS-käyrällä. Ero käytetyissä diskonttokäyrissä aiheuttaa merkittävän osan konsernin suojauslaskennan tehottomuudesta. Lisäksi tehottomuutta voi jossain määrin syntyä myös eroista pääomissa, päivälaskentamenetelmissä tai kassavirtojen ajoittumisessa.

Tilikauden suojauslaskennan nettotulos -11 763 tuhatta euroa (- 27 147 tuhatta euroa) syntyy olennaisin osin eurokorkokäyrien muutoksista.

Arvostus suojatun riskin osalta (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Tulosvaikutus 1-12/2024	Tulosvaikutus 7-12/2024
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-604 957	-907 319	302 362	347 030
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	658 479	969 754	-311 275	-353 952
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	-1 411	-1 652	240	120
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	52 111	60 783	-8 672	-6 802
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-2 213	-10 422	8 209	13 372
<i>, josta antolainat</i>	2 214	1 829	385	1 947
<i>, josta kiinteistö- ja rahoitusleasingsaamiset</i>	-4 427	-12 251	7 825	11 425
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	828	9 060	-8 232	-13 193
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 385	-1 362	-23	179
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Velat luottolaitoksille	7 357	8 111	-754	-2 834
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-7 263	4 425	-11 688	-38 201
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	901 690	1 407 537	-505 847	-687 370
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-927 435	-1 442 656	515 221	717 436
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-25 651	-22 583	-3 068	-10 969
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensaatiot	-3 603	-3 603	0	0
Suojauslaskenta yhteensä	21 471	33 235	-11 763	-17 591

Arvostus suojatun riskin osalta (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Tulosvaikutus 1-12/2023	Tulosvaikutus 7-12/2023
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-907 319	-1 476 553	569 233	457 786
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	969 754	1 549 315	-579 561	-461 718
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	-1 652	-1 721	69	130
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	60 783	71 041	-10 258	-3 802
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-10 422	-29 402	18 980	16 367
<i>,josta antolainat</i>	<i>1 829</i>	<i>-595</i>	<i>2 424</i>	<i>2 302</i>
<i>,josta kiinteistö- ja rahoitusleasingsaamiset</i>	<i>-12 251</i>	<i>-28 808</i>	<i>16 557</i>	<i>14 065</i>
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	9 060	28 548	-19 488	-16 650
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 362	-855	-507	-282
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Velat luottolaitoksille	8 111	10 108	-1 997	-2 996
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 425	54 570	-50 145	-45 643
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 407 537	2 559 950	-1 152 413	-1 084 348
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-1 442 656	-2 631 089	1 188 433	1 115 329
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-22 583	-6 461	-16 122	-17 658
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot	-3 603	-3 343	-260	-
Suojauslaskenta yhteensä	33 235	60 382	-27 147	-21 743

Seuraavassa taulukossa esitetään koron- ja valuutanvaihtosopimusten (*cross currency swaps*) suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus oman pääoman erään *Suojauskustannusrahasto*. Luvut esitetään verojen jälkeen. Kaikissa valuuttamääraisissä suojaussuhteissa konserni on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun koron- ja valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle.

Johdannaisen koko käyvän arvon muutoksen ja suojaussuhteeseen määritetyn osuuden käyvän arvon muutoksen erotus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta erään *Suojauskustannusrahasto*. Muutokset eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioissa vaikuttavat siten muihin laajan tuloksen eriin eivätkä luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	45 714	21 821	23 892
Yhteensä	45 714	21 821	23 892

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	21 821	1 488	20 334
Yhteensä	21 821	1 488	20 334

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kumulatiivinen tehokkuus suojauskohteittain. Lisäksi taulukossa esitetään käytetyt suojausinstrumentit.

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2024 (1 000 €)

		Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-604 957	658 479	53 522
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	2 214	-2 132	82
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-4 427	2 960	-1 467
Varat yhteensä		-607 170	659 307	52 137
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	653 000	-685 882	-32 882
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	248 784	-241 553	7 231
Velat yhteensä		901 784	-927 435	-25 651

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2023 (1 000 €)

31.12.2023 (1000 €)

Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-907 319	969 754	62 435
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	1 829	-1 608	222
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-12 251	10 668	-1 584
Varat yhteensä		-917 742	978 814	61 072
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	1 105 788	-1 132 380	-26 592
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	314 285	-310 277	4 009
Velat yhteensä		1 420 073	-1 442 656	-22 583

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 611	-	-	-	-	8 566 611	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 077 804	-	30 940	25 036	-	35 133 780	37 248 151
<i>, josta lainasaamiset</i>	33 757 873	-	30 940	25 036	-	33 813 849	35 826 784
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset*</i>	1 319 931	-	-	-	-	1 319 931	1 421 367
Saamistodistukset	1 825 411	377 480	3 676 021	-	-	5 878 912	5 879 660
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	451 480	451 480	451 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 872 228	1 872 228	1 872 228
Muut varat**	889 682	-	-	-	-	889 682	889 682
Yhteensä	46 359 510	377 480	3 706 961	25 036	2 323 708	52 792 695	54 907 814

* Erä sisältää Kuntarahoituskonsernin myöntämät kiinteistöleasingsaamiset, jotka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana. Konsernin myöntämä irtainleasing on luokiteltu rahoitusleasingsaamisena. Suojauslaskennan kohteena oleva kiinteistöleasingsaaminen sekä rahoitusleasingsaaminen eritellään liitetiedossa 4 Suojauslaskenta.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Kuntarahhoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	804 380	79 315	-	883 694	883 627
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 129 737	1 334 136	-	2 463 874	2 475 335
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 336 202	9 198 104	-	44 534 306	44 113 239
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 073 936	1 073 936	1 073 936
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	1 487 782	1 487 782	1 487 782
Varaukset ja muut velat*	267 449	-	-	267 449	267 449
Yhteensä	37 537 768	10 611 555	2 561 718	50 711 041	50 301 368

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 259 850 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 7 599 tuhatta euroa.

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 192 948	-	-	-	-	9 192 948	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 892 126	-	30 497	27 663	-	31 950 286	33 807 764
<i>, josta lainasaamiset</i>	30 725 576	-	30 497	27 663	-	30 783 736	32 605 180
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset*</i>	1 166 550	-	-	-	-	1 166 550	1 202 584
Saamistodistukset	1 574 954	375 072	3 219 979	-	-	5 170 005	5 170 117
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	353 731	353 731	353 731
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 682 481	1 682 481	1 682 481
Muut varat**	1 049 735	-	-	-	-	1 049 735	1 049 735
Yhteensä	43 709 765	375 072	3 250 476	27 663	2 036 212	49 399 188	51 256 777

* Erä sisältää Kuntarahoitus-konsernin myöntämät kiinteistöleasingsaamiset, jotka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana. Konsernin myöntämä irtainleasing on luokiteltu rahoitusleasingsaamisena. Suojauslaskennan kohteena oleva kiinteistöleasingsaaminen sekä rahoitusleasingsaaminen eritellään liitetiedossa 4 *Suojauslaskenta*.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	171 581	43 971	-	215 552	215 510
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 299 685	1 322 866	-	2 622 551	2 635 500
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31 342 311	9 530 487	-	40 872 798	40 837 530
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 194 531	1 194 531	1 194 531
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	2 302 023	2 302 023	2 302 023
Varaukset ja muut velat*	401 180	-	-	401 180	401 180
Yhteensä	33 214 757	10 897 323	3 496 553	47 608 633	47 586 273

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 392 342 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 8 837 tuhatta euroa.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 513 965	38 140	14 507	-	-	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	637 205	1 804 583	8 205 406	7 994 389	16 492 198	35 133 780
<i>, josta lainasaamiset</i>	627 997	1 774 531	8 023 430	7 734 269	15 653 621	33 813 849
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset*</i>	9 208	30 051	181 975	260 119	838 578	1 319 931
Saamistodistukset	1 891 929	626 689	2 540 252	820 042	-	5 878 912
Johdannaissopimukset	152 633	57 431	1 161 155	613 963	338 525	2 323 708
Muut varat**	889 682	-	-	-	-	889 682
Yhteensä	12 085 416	2 526 842	11 921 319	9 428 394	16 830 724	52 792 695

* Erä sisältää Kuntarahoituskonsernin myöntämän kiinteistöleasingsaamisen, joka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Rahoitusvelat

31.12.2024 (1 000 €)

	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	716 137	3 486	74 105	56 548	33 419	883 694
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	38 133	233 195	894 643	595 550	702 353	2 463 874
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 757 279	6 110 628	25 545 532	6 494 648	1 626 218	44 534 306
Johdannaissopimukset	164 955	190 266	959 624	729 648	517 223	2 561 718
Muut velat*	260 177	964	5 531	778	-	267 449
<i>, josta vuokrasopimusvelat</i>	<i>327</i>	<i>964</i>	<i>5 531</i>	<i>778</i>	<i>-</i>	<i>7 599</i>
Yhteensä	5 936 681	6 538 539	27 479 435	7 877 172	2 879 214	50 711 041

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saadun käteisvakuuden ja IFRS 16 -standardin mukaisen vuokrasopimusvelan.

Velat ja niitä suojaavat johdannaissopimukset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Konsernin arvio on, että velkoja tullaan vuoden 2025 aikana eräännyttämään ennenaikaisesti 20–40 %. Vuoden 2024 aikana erääntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 23 %.

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 138 549	25 051	29 348	-	-	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	561 300	1 584 078	7 715 022	7 172 752	14 917 134	31 950 286
<i>, josta lainasaamiset</i>	<i>553 220</i>	<i>1 558 950</i>	<i>7 563 119</i>	<i>6 951 263</i>	<i>14 157 184</i>	<i>30 783 736</i>
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset</i>	<i>8 080</i>	<i>25 128</i>	<i>151 903</i>	<i>221 489</i>	<i>759 951</i>	<i>1 166 550</i>
Saamistodistukset	1 712 062	522 874	2 434 360	500 709	-	5 170 005
Johdannaissopimukset	25 993	66 502	655 747	834 431	453 540	2 036 212
Muut varat	1 049 735	-	-	-	-	1 049 735
Yhteensä	12 487 640	2 198 505	10 834 476	8 507 892	15 370 674	49 399 188
Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	84 093	-	56 472	57 009	17 977	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	87 266	139 849	984 422	558 808	852 205	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 198 915	4 416 282	22 699 700	6 092 857	1 465 043	40 872 798
Johdannaissopimukset	215 477	276 181	1 512 104	904 057	588 733	3 496 553
Muut velat*	392 789	1 142	5 374	1 876	-	401 180
<i>, josta vuokrasopimusvelat</i>	<i>446</i>	<i>1 142</i>	<i>5 374</i>	<i>1 876</i>	<i>-</i>	<i>8 837</i>
Yhteensä	6 978 540	4 833 455	25 258 073	7 614 608	2 923 958	47 608 633

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Velat ja niitä suojaavat johdannaissopimukset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Vuoden 2023 aikana erääntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 32 %.

Liite 7. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoitus-konsernilla on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään konsernin malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Konserni hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnallisista tarkoituksista ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Riskienhallinnan johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoitus-konsernin Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo konsernin arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi konsernin arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskykyä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös, tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa konsernin taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuisista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Konserni on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskyvyn seurantakehyksen, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskyvyn seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty Valuation Control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*) ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin. Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin alkuperäisen kirjaamisajankohdan käypää arvoa osoittaa yleensä parhaiten transaktiohintaa. Jos käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä eroaa transaktiostannasta ja käypä arvo ei perustu toimivilla markkinoilla täysin samanlaiselle omaisuuserälle tai velalle noteerattuun hintaan tai se ei perustu arvostusmenetelmään, jonka osalta muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaikutus arvostamiseen katsotaan olevan vähäinen, tällöin rahoitusinstrumentti arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tätä oikaistaan alkuperäisen kirjaamisajankohdan käyvän arvon ja transaktiostinnan välisen eron jaksottamiseksi (ensimmäisen päivän voitto tai tappio). Tämä erotus jaksotetaan voitoksi tai tappioksi tasaerinä

sopimuksen voimassaoloaikana. Alla olevassa taulukossa on esitetty Kuntarahoitus-konsernille syntynyt ensimmäisen päivän voitto tai tappio.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, arvostusmenetelmiä käyttäen. Konsernin käypien arvojen luokittelussa käytetään käyvän arvon hierarkiaa jaoteltuna tason 1, 2 ja 3 syöttötietoihin, jotka kuvaavat arvostamisessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä.

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoitus-konserni soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat

ja julkisia hintanoteerauksia on saatavilla. Konserni käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitussalkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttiensa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaissovimuksissa, antolainauksessa

Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (1 000 €)

	1-12/2024	1-12/2023	7-12/2024	7-12/2023
Avaava saldo kauden alussa	-350	-392	-329	-371
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	-	-	-	-
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-452	-470	-452	-452
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	494	512	473	473
Yhteensä kauden lopussa	-309	-350	-309	-350

ja varainhankinnan instrumenteissa. Konserni ei käytä hankintamenoa perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Konserni käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten, käypiä arvoja. Nämä mallit käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteeratuille velkakirjoille ja osakkeille sekä yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käyttävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään esimerkiksi korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit ja korrelaatiot. Konserni soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän

arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötietojen, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Menetelmä on kuvattu tarkemmin kappaleessa *Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi*.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa erilaisia malleja tietyntyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusinstrumentin monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisten syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen perusmalli määrittyy kohde-etuuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibrointitekniikat saadaan määriteltä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibrointitekniikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Konsernin arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- korkoinstrumentit,
- valuuttapohjaiset instrumentit,
- osakesidonnaiset instrumentit ja
- hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin valuuttapohjaiset, osakesidonnaiset ja hybridi-instrumentit, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Konserni sisällyttää johdannaisten arvostuksiin luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*Credit Valuation Adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*Debit Valuation Adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta. Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmissa käytetään kolmea syöttötietoa: maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD*), oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa) sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*). Lisäksi konserni laskee oikaisun (*Funding Valuation Adjustment, FVA*) sellaisten johdannaissopimusten osalta, joissa ei ole käteisvakuusjärjestelyitä (asiakkaiden kanssa tehdyt johdannaissopimukset).

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoinen käypään arvoon. Konsernin käyvän arvon arvostuksissa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksissa käytettyjen syöttötietojen merkitystä.

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin konsernin sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), konsernin liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä konsernin antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttastruktuureja, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkostruktuureja (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Konsernin varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasojä. Konsernilla ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	377 480	357 349	20 131	-	377 480
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 940	-	30 940	-	30 940
Saamistodistukset	3 676 021	3 666 033	9 988	-	3 676 021
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	25 036	-	-	25 036	25 036
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	451 480	-	445 149	6 331	451 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 872 228	-	1 871 295	934	1 872 228
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	6 433 185	4 023 383	2 377 502	32 301	6 433 185
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 014 235	-	11 529 258	-	11 529 258
, josta lainasaamiset	10 633 372	-	11 128 949	-	11 128 949
, josta kiinteistöleasingsaamiset	380 863	-	400 309	-	400 309
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 014 235	-	11 529 258	-	11 529 258
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 611	7 958 203	608 408	-	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 063 569	-	25 662 917	-	25 662 917
, josta lainasaamiset	23 124 500	-	24 641 859	-	24 641 859
, josta kiinteistöleasingsaamiset	939 068	-	1 021 058	-	1 021 058
Saamistodistukset	1 825 411	-	1 826 159	-	1 826 159
Muut varat	889 682	-	889 682	-	889 682
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	35 345 275	7 958 205	28 987 166	-	36 945 371
Rahoitusvarat yhteensä	52 792 695	11 981 588	42 893 925	32 301	54 907 814

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	79 315	-	79 315	-	79 315
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 334 136	-	1 293 774	40 363	1 334 136
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 198 104	-	9 002 575	195 529	9 198 104
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 073 936	-	988 985	84 950	1 073 936
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 487 782	-	1 481 145	6 636	1 487 782
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 173 273	-	12 845 795	327 478	13 173 273
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	88 243	-	88 175	-	88 175
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 129 737	-	1 141 199	-	1 141 199
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*	34 570 729	-	33 871 031	278 632	34 149 663
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	35 788 709	-	35 100 405	278 632	35 379 037
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Velat luottolaitoksille	716 137	-	716 137	-	716 137
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	765 473	-	765 473	-	765 473
Varaukset ja muut velat	267 449	-	267 449	-	267 449
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	1 749 059	-	1 749 059	-	1 749 059
Rahoitusvelat yhteensä	50 711 041	-	49 695 258	606 110	50 301 368

* Kuntarahoitus-konsernin liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, minkä seurauksena ne on suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tilinpäätöstiedotteen liitetiedoissa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatuun hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

Oikaistu
Rahoitusvarat
31.12.2023 (1 000 €)

Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	375 072	375 072	-	-	375 072
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 497	-	30 497	-	30 497
Saamistodistukset	3 219 979	3 172 048	47 931	-	3 219 979
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-	27 663	27 663
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	353 731	-	344 696	9 036	353 731
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 682 481	-	1 682 481	-	1 682 481
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 689 423	3 547 120	2 105 605	36 699	5 689 423
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 292 747	-	11 839 926	-	11 839 926
, josta lainasaamiset	10 963 049	-	11 491 485	-	11 491 485
, josta kiinteistöleasingisaamiset	329 698	-	348 441	-	348 441
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 292 747	-	11 839 926	-	11 839 926
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 192 948	8 128 211	1 064 737	-	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 599 380	-	21 909 678	-	21 909 678
, josta lainasaamiset	19 762 528	-	21 055 535	-	21 055 535
, josta kiinteistöleasingisaamiset	836 852	-	854 143	-	854 143
Saamistodistukset	1 574 954	-	1 575 066	-	1 575 066
Muut varat	1 049 735	-	1 049 735	-	1 049 735
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	32 417 018	8 128 213	25 599 215	-	33 727 428
Rahoitusvarat yhteensä	49 399 188	11 675 333	39 544 746	36 699	51 256 777

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	43 971	-	43 971	-	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1322 866	-	1223 599	99 266	1322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 530 487	-	9 234 376	296 110	9 530 487
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1194 531	-	1077 062	117 469	1194 531
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2302 023	-	2290 304	11719	2302 023
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	14 393 876	-	13 869 312	524 564	14 393 876
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	87 488	-	87 446	-	87 446
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1299 685	-	1312 634	-	1312 634
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31054 516	-	30832 056	187 193	31019 249
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	32 441 689	-	32 232 137	187 193	32 419 329
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	84 093	-	84 093	-	84 093
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	287 794	-	287 794	-	287 794
Varaukset ja muut velat	401180	-	401180	-	401180
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	773 068	-	773 068	-	773 068
Rahoitusvelat yhteensä	47 608 633	-	46 874 516	711 757	47 586 273

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyksianalyysi

Herkkyyksianalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. Ei-havainnoitavien syöttötietojen merkittävyys mitataan ennaltamäärättyjen stressitasojen perusteella, joiden on arvioitu olevan vaihtoehtoisia oletuksia syöttötiedoille, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Lisäksi konserni käyttää merkittävyyden arvioinnissaan syöttötietojen olennaisuutta vertaamalla syöttöpisteen vaikutuksen suhdetta käyvän arvon ja rahoitusinstrumentin nimellisarvon välillä. Jos merkittävyys on olennaisuusrajojen alapuolella niin rahoitusinstrumentti luokitellaan tasolle 2. Käyvän arvon luokittelun arvio tehdään suorittamalla ”vesiputousmalli”, jossa kaikista materiaalisimman vaikutuksen omaavan syöttötiedon vaikutus yhdistettynä arvostusmallin monimutkaisuuteen arvioidaan ensiksi. Lopputuloksena konsernilla on tiedossa rahoitusinstrumentit, joiden tason 3 syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus rahoitusinstrumentin käypään arvoon.

Seuraavaksi on kuvattu konsernin käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot, joiden herkkyyksianalyysi on kuvattu yllä. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuksien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Korrelaatiolla on merkittävä vaikutus esimerkiksi osakesidonnaisten instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-sidonnaisten koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat instrumentin käypään arvoon. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio, johtaa tämä rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan konserni käyttää Dupireen volatiliteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliteettipinta, joka huomioi instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus-konserni käyttää implisiittistä volatiliteettia suurimmalle osalle osakesidonnaisista struktuureista. Joissain tapauksissa osakesidonnaisille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliteettipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa konserni käyttää proxy-volatiliteettia implisiittisen volatiliteetin sijaan. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakesidonnaisten tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliiteetti. Osakesidonnaiset instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakesidonnaisten tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliiteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoitus-konsernilla on osakesidonnaisia rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliiteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoitus-konsernilla on monimutkaisia korkostruktuureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus-konserni käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, minkä jälkeen niistä johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Konserni käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliiteettimallia.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla arvostuksiin tilinpäätöspäivänä. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki herkkyysanalyysissä testattavat ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtäaikaaisesti ääripäihin. Tästä johtuen tässä liitetiedossa herkkyysanalyysin kuvaama vaikutus käypään arvoon on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus tilinpäätöspäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyysanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa.

Vaikka Kuntarahoitus-konserni uskoo käyvän arvon arvostusten olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrittäisiin. Tason 3 käyvän arvon määrittämisessä yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 31.12.2024 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 13,6 miljoonaa euroa (21,2 miljoonaa euroa) tai pienentää käypiä arvoja 13,4 miljoonaa euroa (21,1 miljoonaa euroa).

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	25 036	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	24	-19
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-6 715	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-7
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	26	-52
			Osinkotuotto	2	-1
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-836	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	116	-87
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	703	-761
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-76 772	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	6 056	-6 097
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	969	-969
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	9 373	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	51	-34
			Osinkotuotto	1	-1
FX-sidonnaiset velkakirjat	82 047	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	54	-44
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	624	-608
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	423 104	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	1	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	4 969	-4 737
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	21	-21
Yhteensä				13 619	-13 440

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyssanalyysi 31.12.2023 (1 000 €)	Oikaistu Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	27 663	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	-26	-81
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-21 298	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	7	-20
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	627	-607
			Osinkotuotto	34	-14
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	591	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	125	-111
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	735	-859
			Korkostruktuuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-99 445	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	9 267	-9 408
			Korkostruktuuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	708	-708
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	80 242	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	24	8
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	658	-562
			Osinkotuotto	44	-36
FX-sidonnaiset velkakirjat	108 722	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	80	-73
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	657	-577
			Korkostruktuuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	393 605	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-2
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	8 277	-8 060
			Korkostruktuuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	31	-31
Yhteensä				21 250	-21 141

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus-konserni arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumenttien alkuperäinen luokitus ja niitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasoille ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Tilikaudella 2024 siirrettiin rahoitusvaroja rivillä *Saamistodistukset* tasolta 1 tasolle 2 yhteensä 9 988 tuhatta euroa ja tasolle 1 tasolta 2 yhteensä 31 470 tuhatta euroa. Tilikaudella 2024 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

Tason 3 siirrot 2024 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2024	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskel- massa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Erääntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2024
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-2 627	-	-	-	-	-	-	25 036
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	9 036	-202	-2 444	-	-	-261	202	-	-	6 331
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	0	680	706	-	228	-	-680	-	-	934
Rahoitusvarat yhteensä	36 699	478	-4 365	-	228	-261	-478	-	-	32 301
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	99 266	-901	1 611	-2 579	-	-	901	-	-57 935	40 363
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	296 110	-3 997	-1 351	-9 594	-	-89 637	3 997	-	-	195 529
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	117 469	-6 555	-5 128	-	-	-18 480	6 555	-	-8 910	84 950
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	11 719	2 900	-6 357	309	1 703	-	-2 900	-	-738	6 636
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	187 193	-11 498	-3 209	-	105 690	-	11 498	-	-11 042	278 632
Rahoitusvelat yhteensä	711 757	-20 049	-14 435	-11 863	107 393	-108 116	20 049	-	-78 625	606 110
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä*	748 456	-19 571	-18 799	-11 863	107 393	-108 377	19 571	-	-78 625	638 411

Konserni kirjaa liitetiedossa esitetyt voitot ja tappiot tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelmassa kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Oman luottoriskin muutoksen osuus kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta muihin laajan tuloksen eriin. Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten osalta erotetaan viitekoronvaihtosopimuksen preemio ja kirjataan *Suojauskustannuksena* muihin laajan tuloksen eriin.

Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 72 008 tuhatta euroa. Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3 yhteensä 2 443 tuhatta euroa.

Tason 3 siirrot 2023 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2023	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskel- massa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	Oikaistu 31.12.2023
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 219	-	-3 556	-	-	-	-	-	-	27 663
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15 999	649	-4 041	-	-	-2 922	-649	-	-	9 036
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	752	-	-	-	-	-	-	-	-752	0
Rahoitusvarat yhteensä	47 970	649	-7 597	-	-	-2 922	-649	-	-752	36 699
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	152 910	-901	7 594	-3 612	-	-57 626	901	-	-	99 266
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	982 846	-7 911	-27	-5 883	-	-680 825	7 911	-	-	296 110
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	337 031	-4 415	-10 658	-	-	-208 904	4 415	-	-	117 469
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	5 546	559	628	139	7 411	-	-559	640	-2 645	11 719
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 413	-2 789	2 915	-	155 169	-	2 789	1 803	-30 107	187 193
Rahoitusvelat yhteensä	1 535 746	-15 456	452	-9 356	162 580	-947 355	15 456	2 443	-32 753	711 757
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	1 583 716	-14 808	-7 145	-9 356	162 580	-950 277	14 808	2 443	-33 505	748 456

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 8. Rahavarat

31.12.2024 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	0	0	-
Käteiset varat	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	61 494	61 494	0
Rahavarat yhteensä	61 496	61 496	0

31.12.2023 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	0	0	-
Käteiset varat	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	63 211	63 212	0
Rahavarat yhteensä	63 214	63 214	0

Liite 9.Johdannaissopimukset

Kuntarahoitus Oyj - tilinpäätöstiedote 2024

31.12.2024 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo		Käypä arvo	
	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	36 286 482	987 920	-1 262 963	
, joista keskusvastapuoliselvittävät	35 457 197	963 973	-1 250 839	
Valuuttajohdannaiset				
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	17 098 903	884 308	-224 818	
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	53 385 385	1 872 228	-1 487 782	
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	22 504 004	224 609	-800 655	
, joista keskusvastapuoliselvittävät	15 300 387	119 869	-122 927	
Valuuttajohdannaiset				
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 663 059	95 498	-265 805	
Terminisopimukset	2 840 260	131 373	-761	
Osakejohdannaiset	12 572	-	-6 715	
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	29 019 895	451 480	-1 073 936	
Johdannaissopimukset yhteensä	82 405 280	2 323 708	-2 561 718	

Erä Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti sisältää kaikki konsernin johdannaissopimukset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt

johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta.

31.12.2023 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	34 542 139	1 244 663	-1 692 231
<i>, joista keskusvastapuoliselvitetävät</i>	33 536 278	1 207 369	-1 676 456
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	13 281 574	437 818	-609 792
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	47 823 713	1 682 481	-2 302 023
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	19 711 573	294 754	-892 723
<i>, joista keskusvastapuoliselvitetävät</i>	12 850 600	200 263	-87 761
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 250 213	56 183	-193 110
Terminisopimukset	3 890 874	2 770	-87 375
Osakejohdannaiset	85 340	24	-21 323
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	26 938 000	353 731	-1 194 531
Johdannaissopimukset yhteensä	74 761 713	2 036 212	-3 496 553

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 10. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

1-12/2024 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	29 014	299	6 478	15 406	22 183
+ Lisäykset	239	-	386	656	1 042
- Vähennykset	-	-	-29	-7 530	-7 560
Hankintameno 31.12.	29 253	299	6 835	8 532	15 665
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	22 703	-	5 920	6 614	12 535
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-29	-7 277	-7 306
+ Suunnitelman mukaiset poistot	3 830	-	554	1 646	2 201
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	26 533	-	6 445	984	7 429
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 720	299	389	7 548	8 236

1-12/2023 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	28 074	299	7 230	9 818	17 347
+ Lisäykset	940	-	7	8 013	8 020
- Vähennykset	-	-	-759	-2 425	-3 184
Hankintameno 31.12.	29 014	299	6 478	15 406	22 183
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	19 243	-	5 665	6 620	12 285
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-739	-2 090	-2 829
+ Suunnitelman mukaiset poistot	3 460	-	995	2 084	3 079
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	22 703	-	5 920	6 614	12 535
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 311	299	557	8 792	9 648

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Liite 11. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain.

Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserittäin ja arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3*	
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot
31.12.2024 (1 000 €)						
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenuon	8 566 672	-61	-	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	31 381 806	-142	2 086 923	-2 103	291 705	-316
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenuon	1 561 931	-9	1 139	0	-	-
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenuon	1 824 426	-1	986	0	-	-
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	377 480	-45	-	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenuon arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	889 687	-5	-	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 864 012	-16	71 219	-2	-	-
Yhteensä	47 466 014	-280	2 160 266	-2 105	291 705	-316

* Konsernilla on vaiheen 3 saamisille täydet takaus- ja vakuusjärjestelyt kuten konsernitilinpäätöksen 2023 liitteessä 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema luvussa 7. Luottoriski on kuvattu. Konsernin johdon arvion mukaan vaiheen 3 saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota synny. Vaiheen 3 saamiset sisältävät 1 926 tuhatta euroa (2 031 tuhatta euroa) saamia, jotka ovat olleet myöntöhetkellä arvoltaan alentuneita (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI). POCI-saamisista on kirjattu 3 tuhannen euron (3 tuhannen euron) odotettavissa oleva luottotappio.

Vaiheen 3 saamisten kasvu tilikauden aikana johtui pääasiassa yhden keskiuuren toimijan siirtymisestä vaiheeseen 3.

Oikaistu Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserittäin ja arvon alentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet				Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotet- tavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotet- tavissa olevat luottotappiot		
31.12.2023 (1 000 €)								
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno	9 193 021	-73	-	-	-	-	9 193 021	-73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	29 024 906	-122	1 560 904	-1 872	141 974	-214	30 727 784	-2 207
Leasingasaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	1 420 170	-8	21 546	-21	-	-	1 441 715	-29
Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno	1 573 803	-1	1 152	0	-	-	1 574 955	-1
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	375 072	-42	-	-	-	-	375 072	-42
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameno arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	1 049 741	-6	-	-	-	-	1 049 741	-6
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	3 017 822	-15	53 406	0	-	-	3 071 212	-15
Yhteensä	45 654 535	-267	1 637 008	-1 894	141 974	-214	47 433 502	-2 375

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvetona odotettavissa olevien luottotappioiden muutos ja täsmäytys arvonalentumisvaiheittain tilikauden aikana.

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-267	-1894	-214	-2 375
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-92	-92	-69	-253
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	93	121	67	282
Siirrot vaiheeseen 1	-2	361	-	359
Siirrot vaiheeseen 2	4	-158	-	-154
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	625	-	625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa* ja parametreissa** koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-16	-1 070	-35	-1122
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2024	-280	-2 105	-316	-2 701
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–12/2024	-7	-530	-68	-604

* Esittää muutosta mallissa.

** Esittää muutosta mallin parametreissa (esim. bkt, työttömyysluvut).

Kuntarahoitus-konserni päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi konserni tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 1 122 tuhatta euroa malleissa ja parametreissa tehtyjen muutosten vuoksi.

Konserni on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja luottorisktiin. Joulukuun 2023 lopussa konsernin johto arvioi, että joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös alkuvuonna 2024 ja päätti kasvattaa kesäkuussa 2023 kirjattua ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvaa lisävarausta 625 tuhanteen euroon.

Kesäkuussa 2024 konsernin johto arvioi, että kohonneella korkotasolla on ollut vaikutusta erityisesti asuntosektorin asiakkaisiin ja edelleen on ollut havaittavissa hieman normaalia enemmän maksuviiveitä ja annettuja lainanhoitojoustoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernin johto arvioi, että pienemmällä joukolla asiakkaita tulee olemaan kassavirran riittävyydessä myös haasteita loppuvuoden 2024 aikana. Osa aiemmasta lisävarauksesta on kuitenkin alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen konsernin johto päätti pienentää lisävarausta 375 tuhannella eurolla, jolloin ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa.

Joulukuun 2024 lopussa konsernin johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Konsernin arvion mukaan joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitus-konsernille lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitojoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on edelleen vähäinen. Korkotason nousu heikensi erityisesti asuntosektorin asiakkaiden maksukykyä, mikä ilmeni hienoisena maksuviiveiden sekä lainanhoitojoustojen lisääntymisenä ja luottokelpoisuuden heikentymisenä. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa 0-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai niihin liittyy turvaava kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen takaus, tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus. Johdon arvion mukaan kaikki saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullisia luottotappiota näin ollen synny. Konsernilla oli joulukuun 2024 lopussa 13 449 tuhatta euroa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia saamia, joiden osalta on käynnissä vakuuden realisointiprosessi tai joissa on luotto erääntynyt takaajan maksettavaksi (vuoden 2023 lopussa tällaisia saamia ei ollut). Likviditeetisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla, ja salkussa olevien arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus on AA+ (AA+).

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-464	-686	-21		-1171
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-60	-65	0		-126
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	87	31	18		136
Siirrot vaiheeseen 1	-1	88	-		87
Siirrot vaiheeseen 2	2	-40	-		-38
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	-65		-65
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-625	-		-625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	168	-596	-145		-573
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-		-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-		-
Yhteensä 31.12.2023	-267	-1 894	-214		-2 375
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–12/2023	-28	-747	-210		-985

Seuraavat taulukot kuvaavat odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän täsmäytystä arvonalentumisvaiheittain avaavasta taseesta tilinpäätöspäivään jokaiselle saamistyyppille erikseen.

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno on arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-73	-	-		-73
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-50	-	-		-50
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	63	-	-		63
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-	-		-1
Yhteensä 31.12.2024	-61	-	-		-61
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	9	-	-		10

Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenoön arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-109	-	-	-109
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-4	-	-	-4
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	46	-	-	46
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-6	-	-	-6
Yhteensä 31.12.2023	-73	-	-	-73
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–12/2023	7	-	-	7

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameneon arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-122	-1 872	-214	-2 207	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-16	-90	-69	-175	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	6	121	67	194	
Siirrot vaiheeseen 1	-2	340	-	338	
Siirrot vaiheeseen 2	4	-157	-	-154	
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64	
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	625	-	625	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-13	-1 070	-35	-1 119	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2024	-142	-2 103	-316	-2 561	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	-15	-542	-68	-625	

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-89	-662	-21	-772
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-20	-65	0	-85
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	3	12	18	34
Siirrot vaiheeseen 1	-1	87	-	86
Siirrot vaiheeseen 2	2	-38	-	-36
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	-65	-65
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	-625	-	-625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-18	-582	-145	-745
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2023	-122	-1 872	-214	-2 207
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2023	-30	-732	-210	-972

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-8	-21	-		-29
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-		-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	0	-		0
Siirrot vaiheeseen 1	-	21	-		21
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-		0
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	0	-		-1
Yhteensä 31.12.2024	-9	0	-		-9
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	-1	11	-		10

Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-6	-22	0		-28
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-		-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	16	0		16
Siirrot vaiheeseen 1	-	1	-		1
Siirrot vaiheeseen 2	0	-2	-		-2
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-14	0		-15
Yhteensä 31.12.2023	-8	-21	0		-29
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2023	-1	-15	0		-16

Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno on arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-1	0	-	-1	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-1	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	1	0	-	1	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0	
Yhteensä 31.12.2024	-1	0	-	-1	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	0	0	-	0	

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenoön arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-1	-	-	-	-1
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-	-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	1	-	-	-	1
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	-	0
Yhteensä 31.12.2023	-1	0	-	-	-1
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2023	0	0	-	-	0

Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-42	-	-		-42
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	-	-		-12
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	10	-	-		10
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-		0
Yhteensä 31.12.2024	-45	-	-		-45
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	0	-	-		0

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu käyvän arvon rahastoon laa-
timisperiaatteiden mukaisesti, jotka on kuvattu konsernitilinpäätöksen 2023 liitteessä 1 kohdassa 9.4 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*. Kertynyt
vähennyserä kirjataan tulosvaikutteisesti varojen taseesta pois kirjaamisen hetkellä.

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-44	-	-	-	-44
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-22	-	-	-	-22
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	27	-	-	-	27
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-3	-	-	-	-3
Yhteensä 31.12.2023	-42	-	-	-	-42
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2023	-2	-	-	-	-2

Kuntarahoitus Oyj • tilinpäätöstiedote 2024

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoön arvostettu käteisvakuus
keskusvastapuolelle arvonalentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)
Siirrot vaiheeseen 1
Siirrot vaiheeseen 2
Siirrot vaiheeseen 3
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita
Yhteensä 31.12.2024
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–12/2024

Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
-6	-	-	-6	
0	-	-	0	
2	-	-	2	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
-	-	-	-	
0	-	-	0	
-5	-	-	-5	
2	-	-	2	

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameno on arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-203	-	-	-	-203
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	-
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	197	-	-	-	197
Yhteensä 31.12.2023	-6	-	-	-	-6
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2023	2	-	-	-	2

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-15	0	-	-15	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	-2	-	-14	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	11	0	-	11	
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0	
Yhteensä 31.12.2024	-16	-2	-	-18	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2024	-2	1	-	-1	

Taseen ulkopuolisiin vastuihin liittyvä odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu erään *Varaukset ja muut velat* laatimisperiaatteiden mukaisesti, jotka on kuvattu konsernitilinpäätöksen 2023 liitteessä 1 kohdassa 9.4 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*.

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-11	-2	-	-14
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	0	-	-12
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	9	2	-	11
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	0
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0
Yhteensä 31.12.2023	-15	0	-	-15
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–12/2023	-3	0	-	-3

Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen

Tulevaisuutta koskevaa informaatiota sisällytetään sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin että sen arvioimiseen, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*). Makrotaloudelliset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme: perus, vahva (optimistinen) ja heikko (epäsuotuisa). Skenaarioille arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Skenaarioiden todennäköisyyspainotukset on kuvattu viereisessä taulukossa.

Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
	2025	2026	2027	2024	2025	2026
Heikko (epäsuotuisa)	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Perus	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Vahva (optimistinen)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Kuntarahoitus-konserni on tunnistanut kunkin portfolion luottotappioiden keskeiset tekijät, joilla on samanlaiset luottoriskiominaisuudet, ja arvioinut makrotaloudellisten muuttujien ja luottotappioiden välistä suhdetta. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroilte ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroilte käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita. Jokainen muuttuja kattaa arvion kolmen vuoden ajalta. Viereisessä taulukossa esitetään makrotaloudelliset muuttujat ja niiden ennusteet kolmen vuoden ennustejaksolle.

Makrotaloudelliset muuttujat	Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
		2025	2026	2027	2024	2025	2026
Suomen valtion pitkäaikaiset korot, %	Heikko	5,0	4,2	3,5	3,8	3,7	3,7
	Perus	2,8	2,8	2,8	3,5	3,5	3,4
	Vahva	3,2	3,2	3,1	3,3	3,2	3,2
Asuntojen hintakehitys (myyntihinta, vuositason muutos), %	Heikko	-10,0	0,0	4,0	-13,0	-2,0	3,0
	Perus	4,0	3,0	2,0	-1,0	4,0	2,5
	Vahva	4,0	2,5	2,5	2,5	4,0	2,5
Työttömyysaste, %	Heikko	10,8	10,2	9,2	9,9	9,6	8,5
	Perus	8,3	7,5	6,9	7,7	7,4	7,0
	Vahva	6,5	6,0	5,7	7,1	6,1	5,8

Skenaariokuvaukset

Perusskenaario

Maailmanlaajuinen makrotaloudellinen ympäristö on edelleen haastava. Merkittävä rahapolitiikan kiristäminen vuosina 2022–2023 vaikuttaa edelleen negatiivisesti kysyntätekijöihin. Yhdysvalloissa talouden hallittu jäädyttäminen on toistaiseksi onnistunut, mutta Donald Trumpin inflaatiota lisäävä talouspolitiikka voi vaikeuttaa rahapolitiikan toteuttamista. Euroalueen kasvu elpyy vähitellen, mutta elpyminen on hidasta, erityisesti Saksan teollisuuden vakavien rakenteellisten ongelmien vuoksi. Kiinassa kasvun hidastumisen trendi jatkuu. Suurvaltojen välisen kauppasodan mahdollisuus ja alueellisten sotilaallisten konfliktien riskin kasvu lisäävät taloudellista epävarmuutta.

Inflaatio on hidastunut merkittävästi vuoden 2024 aikana. Tämän seurauksena sekä Yhdysvaltain keskuspankki että Euroopan keskuspankki ovat voineet aloittaa rahapolitiikan keventämisen. Vuonna 2025 keskuspankkien pääpaino siirtyy inflaation torjunnasta talouskasvun tukemiseen. EKP:n odotetaan laskevan talletuskoron 2,00 %:iin vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä on myös korkojen laskusyklisiin alin taso.

Suomi on kärsinyt erityisesti aiemmista korkojen nousuista ja käynyt läpi melko syvän taantumun. Toisaalta Suomen talous hyötyy korkojen laskusta keskimääräistä enemmän. Suomen bkt:n odotetaan edelleen supistuneen 0,3 % vuonna

2024. Suhdannekierron elpyminen kiihdyttää talouskasvua 2 %:iin vuosina 2025–2026, minkä jälkeen talous kasvaa pitkän aikavälin potentiaalinsa mukaisesti. Keskimääräisen vuosittaisen työttömyysasteen odotetaan nousseen huippuunsa 8,4 %:in vuonna 2024 ja pysyvän korkeana 8,3 %:ssa vuonna 2025.

Omistusasuntojen hintojen suurimmissa kaupungeissa odotetaan edelleen laskeneen keskimäärin 3,0 % vuonna 2024. Kiinteistömarkkinoiden elpyminen alkaa vuonna 2025. Sekä asuin- että liikekiinteistömarkkinoiden hintojen odotetaan nousevan vuonna 2025.

Vahva skenaario

Optimistisessa skenaariossa talouden odotetaan elpyvän nopeammin kuin perusskenaariossa. Suomen bkt:n ennustetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2025 ja 2,5 % vuonna 2026. Työttömyyden odotetaan alkaneen laskea vuoden 2024 loppuun mennessä ja laskevan alle 7 %:n jo vuonna 2025. Kuluttajahintainflaation odotetaan hidastuneen 2,0 %:iin vuonna 2024 ja pysyvän 2 %:n tuntumassa seuraavien kolmen vuoden ajan. Asuntokysynnän odotetaan elpyneen vuoden 2024 loppua kohti. Asuntojen hintainflaation odotetaan kiihtyvän 4,0 %:iin vuonna 2025, minkä jälkeen hintojen vuosikasvu maltillistuu 2,5 %:n tasolle. Kokonaiskysynnän odotettua nopeamman elpymisen vuoksi EKP:n odotetaan laskevan korkoja paljon asteittaisemmin kuin perusskenaariossa.

Heikko skenaario

Epäsuotuisassa skenaariossa geopolittiset jännitteet kärjistyvät Kiinan ja Taiwanin välisen konfliktin vuoksi. Kauppasuhteet Yhdysvaltojen ja EU:n kanssa Kiinaan heikkenevät, ja globaalit toimitukset häiriintyvät, mikä johtaa teollisuuden raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannusten merkittävään nousuun. Lähi-idän epävakaa tilanne laajenee Israelin ja Iranin väliseksi konfliktiksi, mikä aiheuttaa voimakasta nousupainetta energian hinnoille.

Inflaatio alkaa kiihtyä jälleen voimakkaasti. EKP joutuu keskeyttämään korkojen laskusyklinsä ja nostamaan korot yli 4 %:n. Yksityisen sektorin vaikeudet johtavat pankkien luottotappioiden merkittävään kasvuun. Riskipreemiot rahoitusmarkkinoilla laajenevat huomattavasti.

Ulkomaankaupan äkillinen hidastuminen ja korkojen uusi nousu ajavat Suomen talouden takaisin syvään taantumaa. Bkt supistuu 3,5 % vuonna 2025 ja alkaa elpyä vähitellen vasta vuoden 2026 lopulla. Työttömyys nousee jyrkästi ja pysyy yli 10 %:ssa vielä vuonna 2026. Yhdysvaltojen epäröinti puolustaa Taiwania asettaa myös Naton turvatakuut kyseenalaisiksi, mikä laajentaa merkittävästi Suomen valtionlainojen riskipreemioita. Elinkustannusten ja korkojen nousu syventää suomalaisten kotitalouksien ahdinkoa. Asuntomarkkinoiden ja rakentamisen lama jatkuu, ja asuntojen hintojen lasku voimistuu.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyys tulevaisuuteen suuntautuvalle informaatiolle olettaen heikon (epäsuotuisan) skenaarion painon olevan 100 % vuoteen 2025 (2024) asti.

Herkkyysanalyysi (1 000 €)	31.12.2024			31.12.2023		
	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia
Odotettavissa olevat luottotappiot	2 701	4 765	2 578	1 750	2 414	1 618
Vastuiden osuus vaiheissa 2 ja 3	5,21 %	11,26 %	5,17 %	3,94 %	5,10 %	3,78 %

Harkinnanvaraiset lisävaraukset eivät sisälly herkkyysanalyysin lukuihin.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisina raportoidaan saamiset, jotka ovat yli 90 päivää erääntyneitä ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä saamisia, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitajousto.

Ongelmasaamiset 31.12.2024 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	8 535	8 535	-85	8 451
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	152 231	152 231	-137	152 094
Lainanhoitajoustot	430 479	130 939	561 418	-352	561 066
Yhteensä	430 479	291 705	722 184	-573	721 610

Oikaistu Ongelmasaamiset 31.12.2023 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	7 676	7 676	-36	7 639
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	19 266	19 266	-59	19 207
Lainanhoitajoustot	382 211	115 032	497 243	-570	496 673
Yhteensä	382 211	141 974	524 185	-666	523 519

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Tällaiset kaikki saamiset on luokiteltu vaiheeseen 2. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi, ja ne on luokiteltu vaiheeseen 1. Konserni katsoo kyseessä olevan järjestämätön lainahoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä konserni olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa. Nämä saamiset on luokiteltu vaiheeseen 3.

Vuoden 2024 aikana lainanhoitojoustoja myönnettiin erityisesti asuntosektorin toimijoille, joiden tilojen vajaakäyttö on kasvanut, koska kilpailu vuokralaisista kiristynyt. Lainanhoitojoustoja myönnettiin myös kohonneen korkotason vuoksi. Myönnettyjen lyhennysvapaiden vuoksi perimättä jääneet lyhennykset on pääosin siirretty laina-ajan loppuun lainan viimeisen maksuerän yhteyteen tai kuluvalle 5-vuotiskaudelle, mikäli kyseessä on ollut valtion takaama korkotukilaina. Leasingsaamisiin ei ole kohdistunut vuokrahelpotuksia.

Geopoliittisilla epävakauksilla ei ole ollut suoria vaikutuksia konsernin asiakkaisiin tai saamisiin. Yleinen inflaatio ja korkotason nousu näkyivät edelleen vuoden 2024 aikana, ja saattavat edelleen näkyä lisääntyneinä lainanhoitojoustotoimenpiteinä, maksuviiveinä sekä asiakkaiden luottokelpoisuuksien heikentymisinä.

Toteutuneet luottotappiot

Konsernilla ei ole ollut toteutuneita lopullisia luottotappioita tilikauden tai vertailukauden aikana.

Liite 12. Velat luottolaitoksille

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Velkakirjat luottolaitoksille	167 558	131 458
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	-	2 177
Saadut johdannaisvakuudet	716 137	81 916
Yhteensä	883 694	215 552

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 13. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Oikaistu Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	41 125 457	42 306 455	36 885 471	38 680 909
Muut*	3 408 849	3 421 647	3 987 327	4 017 074
Yhteensä	44 534 306	45 728 102	40 872 798	42 697 983

* Erässä esitetään Kuntarahoituksen lyhytaikaiset velkakirjalainat.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoituksen varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

Merkittävimmät liikkeeseenlaskut tilikauden 2024 aikana	Arvopäivä	Eräpäivä	Korko-%	Nimellisarvo (1 000)	Valuutta
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	17.1.2024	2.2.2034	2,750 %	1 000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	31.1.2024	31.1.2029	4,250 %	1 500 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	23.4.2024	23.4.2027	4,875 %	1 000 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	29.8.2024	29.8.2029	2,500 %	1 000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	9.10.2024	9.10.2029	3,625 %	1 000 000	USD

Liikkeeseenlaskut on sisällytetty yllä olevaan taulukkoon arvopäivän mukaisesti.

Liite 14. Muut velat

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Muut velat		
Vuokrasopimusvelat	7 599	8 837
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuusvelat keskusvastapuolelle	259 850	392 343
Muut velat	17 732	17 265
Yhteensä	285 181	418 445

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 15. Annetut vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet (1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta johdannaissopimusten vastapuolille*	608 408	1 064 737
Saamiset luottolaitoksilta keskuspankille**	31 980	35 152
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä keskuspankille***	4 814 713	4 615 648
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä takauskeskukselle****	13 705 743	12 765 959
Saamistodistukset keskusvastapuolelle	101 703	70 901
Muut varat johdannaissopimusten vastapuolille*	889 682	1 049 735
Yhteensä	20 152 229	19 602 132

- * Konserni on pantannut johdannaissopimusten vastapuolille käteisvakuuksia.
- ** Erä koostuu vähimmäisvarantalletuksesta keskuspankissa
- *** Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu antolainaukseen liittyviä velkakirjoja mahdollisia operaatioita varten.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

- **** Konserni on pantannut Kuntien takauskeskukselle antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritelty.

Annetut vakuudet on esitetty tilinpäätöspäivän tasearvoilla.

Liite 16. Ehdolliset varat ja velat

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja tai velkoja 31.12.2024 eikä vertailuajankohtana 31.12.2023.

Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Luottolupaukset	2 935 231	3 071 228
Yhteensä	2 935 231	3 071 228

Liite 18. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat:

- Kuntarahoitus Oyj:n osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä. Yli 20 %:n äänimäärän ylittäviä osakkeenomistajia on yksi (Keva).
- Johtoon kuuluvat avainhenkilöt: toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisojen lapset ja huollettavat.
- Yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Konsernin toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräämisvallassa olevat yhtiöt, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, niiden omistamat tai määräämisvallassa olevat yhteisöt ja hyvinvointialueiden liikelaitokset sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt).

Konserni on toteuttanut lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä konsernilla ole laina- tai rahoitussuhteita mainitulta luonnollisilta henkilöiltä.

Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Kuntarahoitus Oyj on Suomen suurimpia luottolaitoksia. Kuntarahoituksen omistajiin kuuluvat kunnat, Keva ja Suomen valtio. Konsernin tase on yli 53 miljardia euroa.

Kuntarahoituksen asiakkaita ovat Suomen kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät, näiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä valtion tukema asuntotuotanto. Asiakkaat rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamilla rahoitusratkaisuilla ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vastuullisia kohteita, kuten julkisen liikenteen hankkeita, kestäväää rakentamista, sairaaloita ja terveyskeskuksia, päiväkoteja ja kouluja sekä erityisryhmien asumista.

Kuntarahoituksen asiakaskunta on kotimaista, mutta toimintaympäristö on globaali. Yhtiö on aktiivinen suomalainen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija kansainvälisillä pääomamarkkinoilla sekä ensimmäinen suomalainen vihreiden ja yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus